

“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,”
 Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ
 ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
 ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ. ΟΡΕΙ ΑΘΩ,
 ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
 ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΕΝΩ ΕΚΤΠΝΕΕΙ ΤΟ 1950

Με βαρυθυμίαν καί με αΐσθημα απογοητεύσεως, ὁ μελετητής τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας, θά καθήσῃ εἰς τὸ ἀπέριπτον γραφεῖόν του, θά προσαρμόσῃ τὰς πρεσβυωπικὰς διόπτρας του εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, κι' ἐνῶ ἐκπνέει τὸ 1950, θά ἐπιδοθῇ εἰς τὴν ἀγωνιώδη ἔρευναν τοῦ παρελθόντος, διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ «ἐτησίου Ἀπολογισμοῦ» καί τὴν συναγωγὴν τῶν ἀναγκαίων συμπερασμάτων.

Οἱ δεῖκται καί τὰ τόξα, εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ριγωτοῦ Χάρτου, μὲ τὰς τεθλασμένας γραμμάς, θά σημειώσουν μὲ ἀμείλικτον ἀκρίβειαν, τὴν πορείαν τῆς δραστηριότητος, εἰς τοὺς ἀνομοιογενεῖς τομεῖς τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ βίου.

Ἐν δραματικὸν ἔτος, πλήρες πόνου καὶ δακρῶν, ἐπὶ πλέον εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς γηραιᾶς καὶ πολυπαθοῦς σφαίρας μας. Ἐνὸς ἔτους προσέτι ζωὴν, ἀγῶνος καὶ ἀποδοτικότητος, θά καταγράψῃ μὲ γοργότητα ἢ ἀδέκαστος ἱστορία τῆς Ἑλλάδος μας. Καί θά στιγματίσῃ τὰ ἀσυγχωρήτους ἀβυσσαλέας πτώσεις τῆς, ποὺ τὴν σπιλώνουν. Καί θά ἐξάρῃ καὶ θά ὑμνήσῃ τὰ γνώριμα τῆς Φυλῆς μας, οὐρανομήκη μεγαλεῖά τῆς, ποὺ τὴν τιμοῦν. Ἐν ἀκόμῃ ἔτος θά σημειωθῇ, ὡς ἔτος ἀποστασίας καὶ ὑψηλῶν ἀνα-

Ἀμπώτιδες καὶ παλῖρροιαι τῶν ἐνστίκτων καὶ τῆς

ἀνθρωπίνης θυμοσοφίας, ἀσταθῆ πνευματικὰ ρεύματα, πού μὲ ἀσύλληπτον ταχύτητα περιδονοῦνται ἀπειλητικῶς ἐπάνω ἀπὸ τὰ καθιερωμένα ἰδανικὰ καὶ τὰς χριστιανικὰς ἀξίας, ποικιλῶνυμοι κοσμοθεωρίαι, πού συνετάραξαν τοὺς δύο τελευταίους αἰῶνας, ὁ κομμουνιστικὸς συρφετός, πού ὀγκοῦται καὶ ὅ,τι χαμερπές ὡς ἰδέα ὑπάρχει, εἶναι τὸ κυριαρχοῦν γνῶρισμα τῆς ἐποχῆς...

Ἡ ὕλη, ὁ δυναμισμός, ὁ ἴλιγγος τῆς μηχανικῆς προόδου, πού ἀφαιρεῖ κάθε πιθανότητα ἡρέμου διαβίωσης, ἡ ἠθικὴ διαστροφή, ἡ λατρεία τοῦ Ἐγώ, ἡ ἀνερμάτιστος πίστις εἰς σύγχρονα εἶδωλα, τέλος, ἡ πάνδημος ροπή εἰς ταπεινὰς ἀπολαύσεις, ὅλος αὐτός ὁ ἀκατανόμαστος ὄρμαθὸς τῶν παθῶν τοῦ κατωτέρου ἀνθρώπου, ἀποτελοῦν τὴν συνισταμένην τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, τὸ ἀνθυγιεινὸν παγκόσμιον «κλίμα», πού ὁ σκυταλοδρόμος χρόνος, θὰ παραδώσῃ εἰς τὴν νέαν περίοδον τοῦ 1951.

Εἰς τὴν σύγχυσιν αὐτὴν, πού δημιουργεῖ τὸ αὐθαδιάσαν ἀνθρώπινον πνεῦμα, δυσκολεῖται κανεὶς, νὰ παρακολουθήσῃ τὴν πορείαν τῶν διαφόρων πνευματικῶν τάσεων, τὴν ἐξέλιξιν, ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν ἀνταγωνιζομένων θεωριῶν, τὴν πιθανὴν διαμόρφωσιν τοῦ κόσμου. Εἷς γιγαντιαῖος ὄργασμός παράτηρεῖται, συσσωρεύσεις ἀσυλλήπτου ἐντάσεως δυνάμεων, εἷς κυκεῶν τρομακτικός. Καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀνύποπτοι, ὁμοιάζουν μὲ παιδιά χειριζόμενα ἐκκρηκτικὰς ὕλας. Φαινόμενον αἰσθητόν. Ἐπικινδύνως δυσανάλογος ὕλικὴ δύναμις μὲ τὴν φρόνησιν χρήσεως. Ἀληθινὸν χάσμα, μεταξὺ τοῦ εἰς ὕψιστον βαθμὸν ἀναπτυχθέντος τεχνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐσωτερικῆς καλλιέργειας τοῦ ἀνθρώπου.

Δὲν ἀποτελεῖ, ἴσως, ἐκ προκαταλήψεως καλογηρικὴν ἀντίληψιν τὸ ὅτι, ὁ σημερινὸς πολιτισμὸς μας, παρὰ τὴν ἐπιφανειακὴν του στιλπνότητα, δὲν διαφέρει καὶ πολὺ τῆς πρὸ πολλῶν αἰῶνων ψυχικῆς καταστάσεως, τὴν ὁποίαν, ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, φροντίζει νὰ ἐνδύῃ ἐπιμελῶς μὲ ἀμφίεσιν «ὕψηλης αἰσθητικῆς».

Ἐν τῷ μεταξὺ, αἱ μεγάλαι λαϊκαὶ μᾶζαι, παρὰ τὰ

δεινά, πού συνεσώρευσαν οἱ πειραματισμοί, ἄβουλοι, ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν εἰς τὸν παγετὸν τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας, «ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου». Ἡ δὲ ἀνωτέρα λεγομένη κοινωνικὴ τάξις—ἢ καὶ μείζονα τὴν εὐθύνην φέρουσα—μὴ δυνηθεῖσα ν' ἀπαλλαγῇ ἐκ τῆς ἀπανθρώπου ἀριστοκρατικῆς ψυχολογίας, κλείεται ἐγωϊστικῶς εἰς ἔνοχον ἀπομόνωσιν, φορτίζουσα τοῖς ἀδυνάτοις «φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα». Καὶ ἡ ἡγεσία τοῦ Ἔθνους, ἀνίκανος νὰ διτθῇ τὰ αἷτια τῆς κακοδαιμονίας μας, νὰ ἀντιληφθῇ τὸ αἷτημα ἐνὸς ὕγιους πολιτισμοῦ, ἀπερροφήθη ἀπὸ τὰς ἰατρικὰς συνταγὰς τῆς, ἐνῶ τὸ μέγα τραῦμα τοῦ Λαοῦ, ὀσημέραι ἐπιδεινοῦται ἐπικινδύνως.

Ἦδη, τὸ πνεῦμα τοῦ Κακοῦ, πλανᾶται ἐπάνω Κυβερνήσεων καὶ Συνεδρίων, ἐπάνω ὀλοκλήρων Λαῶν. Φαίνεται, ὅτι οὐδεμία θὰ κατορθώσῃ δύναμις, νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν μοιραίως ἐρχομένην καταστροφὴν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ διακρίνῃ κανεὶς, διὰ μέσου τῆς πυκνῆς ἀχλύος τῆς παγκοσμίου ἀκαταστασίας, πόσοι κόσμοι θὰ συγκρουσθοῦν, ποίας νέας φρικαλεότητος θ' ἀναγράψῃ ἡ ἱστορία, ποῖα χάσματα θὰ διανοίξῃ ὁ νέος σεισμός.

Καὶ τοῦτο, μετὰ πορείαν τεσσαράκοντα καὶ πλέον αἰῶνων ἱστορικοῦ βίου. Μετὰ ὑπερανθρώπους προσπάθειάς διὰ τὴν ἐξημέρωσιν τῶν ἡθῶν, διὰ τὴν ἐκλέπτυνσιν τῶν συνειδήσεων. Καὶ τοῦτο, ἐν πλήρει εἰκοστῷ αἰῶνι, πρᾶγμα, ὅπερ μαρτυρεῖ τὴν ἀποτυχίαν τῶν μεθόδων τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ—δι' ὃν ἀναβρύνεται ἡ μερίς τῆς κουφόνοος «διανοήσεως»—καὶ τὴν ἀνάγκην ἀλλαγῆς κατευθύνσεως, ἐπὶ ποινῇ ὀλοκληρωτικῆς καταστροφῆς. Τὴν ἀνάγκην στροφῆς πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Του....

*
* *

Ἡμεῖς οὐδὲν νέον θὰ εἴπωμεν. Ἀπλῶς, θὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν ἀλήθειαν, τὴν μοναδικὴν καὶ ὑψίστην ἀλήθειαν ἐν τῷ κόσμῳ. Θὰ χειραγωγῆσωμεν τὸν ὁδοιπόρον, τὸν τραγικὸν ὁδοιπόρον, πού μὲ ἐσβεσμένην λυχνίαν

πλανᾶται εἰς τὰ σκότη. Θὰ βοηθήσωμεν τὸν ἀδελφὸν νὰ διακρίνη τὴν ἄβυσσον, πρὸ τὸν ὠδήγησεν ἡ παραπλανηθεῖσα ἐπιστημονικὴ ἔρευνα, ὁ ἀπρόσεκτος ἠθικὸς βίος, ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ φωτός. Ἄπο τὸν Θεόν, τὸν ἀποκαλυφθέντα ἐν ἀνθρώποις Θεόν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Θὰ κύψωμεν μὲ ἀγάπην εἰς τὸ οὖς του. Καὶ θὰ τοῦ εἴπωμεν: Ἀδελφέ, οἱ ἄνθρωποι, δὲν εἶναι μοιραῖα ὄντα ἐπὶ τῆς γῆς. Δὲν εἶναι ἀκατανόητον συνονθύλευμα σκοτεινῶν δυνάμεων. Δὲν εἶναι ἀποίμαντος ἀγέλη περιέργων ζώων. Οὔτε εἶδος μικρᾶς ἀξίας.

Εἴμεθα πλάσματα Θεοῦ μὲ υἰοθεσίαν. Εἴμεθα λογικὰ ζῶα μὲ ἠθικότητα. Ἐρχόμεθα ὡς χιόνες ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς θείας ἐπικρατείας. Καταβαίνομεν ἀπὸ τὴν αὐτὸν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ σαρκούμεθα εἰς τὴν γῆν. Εἴμεθα ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης Του, "Ὅστις ἀγρυπνεῖ ἐφ' ἡμῶν καὶ θάλπει τὰς ψυχὰς μας, πρὸ εἶναι οὐσία αὐλός.

Εἴμεθα τὰ ἀπλούστερα λογικὰ ὄντα, ἐφ' ὅσον παραμένομεν εἰς τὴν ἠθικὴν τάξιν μας. Ἀποτελοῦμεν μίαν θαυμασίαν πνευματικὴν ἀρμονίαν. «Ὡς ὠραῖον χρῆμα ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ἄνθρωπος ᾖ». Μὲ λογικότητα καὶ ἐλευθερίαν μᾶς κατεκόσμησεν. «Ἐποίησεν ἡμᾶς ἱερεῖς καὶ βασιλεῖς». Μᾶς ἠλάττωσεν «βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους». Μᾶς προώρισεν εἰς ὁμοίωσίν του. Ἄρρητος ἡ τιμὴ. Ἄπερίληπτος ἡ δόξα. Ἄλλὰ βαρεῖα ἡ εὐθύνη.

Εἴμεθα ἐλεύθεροι, ἀλλ' ὀφείλομεν ὑπακοήν. Ὁ ἄνθρωπος, πρὸ παντός, εἶναι ἠθικὴ προσωπικότης. Καὶ ὑπόκειται εἰς ἠθικοὺς κανόνας. Καὶ πᾶσα παράβασις συνεπάγεται «ἔνδικον μισθαποδοσίαν». Τὸ Δίκαιον τοῦτο ἰσχύει δι' ἄτομα, δι' ὀμάδας, δι' ὁμοσπονδίας, δι' ἔθνη, δι' ὄλον τὸν κόσμον. Ὅπως ἀντιθέτως ἀκολουθῆ ἀμοιβῆ εἰς τὴν ὑπακοήν. Ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπίνη ἱστορία συνετέθη ἀπὸ τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην χρῆσιν τῆς ἠθικῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπομένως, τὸ κακὸν ὑφ' οἵανδήποτε μορφήν, ἔχει τὰ αἷτια ἠθικά. Ἐφ' ὅλης τῆς γῆς.

εἶναι διακεχυμένη ἢ Δικαιοσύνη μετὰ ἀγάπης συγκερασμένη. Τοῦτο τεκμηριοῖ τὴν Πατρότητα καὶ Στοργὴν τοῦ Θεοῦ.

«Ἦ δ' ἂν ἡμέρα φάγεσθε (παρακούσητε) θανάτῳ ἀποθανεῖσθε». Αυτόματος ἢ λειτουργία τοῦ νόμου. Τοῦτο συνέβη ἐν Παραδείσῳ. Τὸ ἴδιον, μὲ ἀκρίβειαν φυσικοῦ νόμου, συνεχίζεται μέχρι σήμερον. Οἱ πόλῃμοι, οἱ λιμοί, λοιμοί, ἀκαταστασίαι, πλημμύραι, σεισμοί, ἀποτελοῦν θεηλάτους μάστιγας. Εἶναι μορφαί, ὑφ' ἧς ἐμφανίζεται ὁ Θεὸς εἰς τὰ πλάσματά του ἐλεγκτικῶς καὶ παιδευτικῶς. Ἀπὸ τοῦ ἐλαχίστου προσωπικοῦ μας συμβάντος μέχρι τοῦ μεγαλυτέρου ἱστορικοῦ γεγονότος πού ἐπηρεάζει τὴν ἰσορροπίαν τοῦ κόσμου, μετέχει ἡ Θεία Θέλῃσις. «Ἡμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ἠριθμημέναι εἰσὶ». Εἴτε τὸ θέλομεν, εἴτε ὄχι, τὰς τύχας μας ρυθμίζει ὁ Θεός. Μία κλίσις πρὸς Αὐτὸν καὶ σωζόμεθα. Καὶ μία κλίσις πρὸς τὸν ἐχθρόν μας—ἔχομεν ἐχθρούς, ἀδελφέ—ἀρκεῖ νὰ μᾶς ἀπωλέσῃ. Αἱ κλίσεις μας πλάττουν τὴν ἱστορίαν μας.

Ὁ Θεὸς μᾶς παρακολουθεῖ ὄχι ὡς ψυχρὸς δικαστής. Εἶναι Πατήρ. Ἡ ἀγάπη Του δὲν μεταβάλλεται ἀπὸ τὴν ἀπείθειάν μας. Πλήρης στοργῆς ἀναμένει τὴν ἐπιστροφὴν μας, τὴν Μετάνοιαν. Τὸ αἴτημα τῶν καιρῶν μας συνοψίζεται εἰς τὴν **Μετάνοιαν**.

Ὁ Χριστιανισμὸς, ἀπλοποιεῖ καὶ ὁμορφαίνει τὰ πάντα. Δὲν ἀφήνει προβλήματα εἰς τὴν γῆν. Ἀγῶνας κολοῦς ναί. Σταματᾷ τὰ δάκρυα. Ἐπιτρέπει μόνον τὰ δάκρυα ὅσα ἀναβλύζουν ἀπὸ Ἀγάπην καὶ Συγγνώμην.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ σωθῇ ὁ ἄνθρωπος χωρὶς τὸν Σταυρόν. Ἄνθρωπος χωρὶς Εὐαγγέλιον εἶναι νεκρός. Τὸ δυστύχημα εἶναι ὅτι δὲν φαίνεται. Διὰ τοῦτο πλανᾶται.

Ἦκουσες, ἀδελφέ; Ὁ Σταυρὸς καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἀπαιτοῦν ἀπὸ ἡμᾶς, ἀπαιτοῦν.....

*
* *

λήσωμεν ένταϋθα διά τήν Ὁρθοδοξίαν τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας μας, οὔτε διά τὰς Δογματικές διαφοράς τῶν ἄλλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, αἵτινες «δέν ὀρθοδοδοῦσιν έν τῇ Πίστει». Τοῦτο θά τὸ ἀναθέσωμεν εἰς τὸν Ἀρχιποίμενα Χριστόν, Ὅστις θά κάμῃ έν καιρῷ τὸν κόσμον μίαν ποιμήνην μέ ἓνα ποιμένα. Θά σημειώσωμεν μόνον τήν μέ ἀνυπολογίστους συνεπειάς σπουδαίαν ἐργασίαν τῶν ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου Ἐκκλησιῶν, διά τῶν Κατηχητικῶν καί τῆς ὀργανώσεως τῆς Χριστιανικῆς νεολαίας, τήν ὁποίαν φρονηματίζουν «έν παιδείᾳ καί νοθεσίᾳ Κυρίου».

Εἰς τήν Ἑλλάδα μας ἰδίως, ὅπου ἐπλεόνασεν ἡ θλίψις, ὁ κοπετός καί ἡ ἄμαρτία, ὁμολογουμένως, «ὑπερπερίσσευσεν ἡ χάρις». Ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἤνοιξε μέτωπα. Ὑψωσε τὸν Σταυρὸν καί μάχεται ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. Ὑπέκουσα δὲ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν τέκνων τῆς, ἀναπτύσσει ἀξιόλογον δραστηριότητα εἰς πολλοὺς τομεῖς τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Κατηχητικά σχολεῖα, Φροντιστήρια, πολὺπλευρος πρακτικὴ κοινωνικὴ μέριμνα, ἀποτελοῦν τὸ σύνολον μιᾶς σοβαρᾶς πνευματικῆς κινήσεως, ἀναλόγου τῶν περιστάσεων. Ἐάν τὸ ἔργον ὄλων τῶν Ἐκκλησιῶν ἀποβαίῃ ἀνασταλτικὸν τοῦ έν τῷ Κόσμῳ φθοροποιοῦ ρεύματος, τοῦτο σημαίνει, ὅτι δύναται καί τὸν ροῦν τῆς ἱστορίας νὰ μεταβάλλῃ, ἀλλὰ καί ὁ κόσμος νὰ σωθῇ ἀπὸ μίαν βεβαίαν καταστροφὴν.

Θά ἦτο ἀδικία, ἔάν, ἔστω καί μίᾳ πρόχειρος ἀνασκόπησις, δέν ἀνέφερε τὰς ἀξιεπαίνους πρωτοβουλίας διαφόρων πνευματικῶν Ἀδελφοτήτων, έν αἷς καλλιιεργεῖται τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα. Ὁφείλομεν ἰδιαιτέρως νὰ ἐξάρωμεν τήν ἔξοχον ἐξωεκκλησιαστικὴν πνευματικὴν κίνησιν έν τῇ Πατριδι μας, ἣτις τελευταίως παρουσιάζει συγκινητικὴν ἄμιλλαν. Τοιαῦται ὁμαδικαὶ ἐξορμήσεις, συμπληροῦσαι τὸ ἀγιαστικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, παρέχουν βασίμους ἐλπίδας, δι' ἓνα ἅγιον καί εἰρηρικὸν μέλλον.

Ὡς ἐκτάκτως μεγάλης σπουδαιότητος ἔργον, σημειώ-

νομεν τὸ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλλήνων Ἐπιστημόνων. Διότι, ἐὰν τὰ Κατηχητικὰ τῶν νέων, ἀποτελοῦν τὴν σποράν, ἢ Χριστιανικὴ Ἐνωσις τῶν Ἑλλήνων Ἐπιστημόνων, ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτερον τεχνικὸν προσωπικὸν εἰς τὴν σοφὴν ὀργάνωσιν τῆς Χριστιανικῆς κοινωνίας. Τοιαύτης δὲ σημασίας εἶναι ἢ ἐν λόγῳ Ἐνωσις, ὥστε ἄνευ αὐτῆς δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι, ἢ ἐργασία τῶν πρώτων, προκειμένου διὰ τὴν σύγχρονον κοινωνίαν, θὰ ἦτο, ἴσως, ἄνευ σοβαροῦ ἀποτελέσματος. Ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ σεμνύνηται διὰ τὸν ὠραῖον Ἀστερισμὸν τῶν Ἐπιστημόνων της, τῶν ὁποίων ἢ λάμψις ἐγένετο ὀρατὴ καὶ ἀπὸ τὰς πέντε Ἡπείρους.

Ἦδη ἐρρίφθησαν τὰ σπέρματα ἐνὸς νέου κόσμου...

ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ

Ὅπως δὲν σώζεται κανεὶς ἄνευ ἔργων ἀγαθῶν οὕτω δὲν σώζονται καὶ οἱ μοναχοὶ οἵτινες δὲν πράττουν ἔργα ἅγια καὶ θεάρεστα. Διὰ τοῦτο πᾶς ὁ θέλων ν' ἀκολουθήσῃ τὸν μοναχικὸν βίον ὀφείλει ν' ἀπαρνηθῇ παντελῶς καὶ μὲ τὴν σκέψιν καὶ μὲ τὴν πράξιν πάντα τὰ κοσμικὰ καὶ γῆινα τοποθετῶν οὕτω τὸ θεμέλιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνεγείρῃ τὸ οἰκοδόμημα τῆς σωτηρίας του.

Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος

ΗΘΙΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Οὐδαμοῦ τῆς γῆς ὑπάρχει ἀσφάλεια, ἀλλὰ πανταχοῦ κίνδυνοι. Μόνον ἐκεῖνος ὅστις εἰλικρινῶς πιστεύει εἰς τὸν Χριστόν, δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ τίποτε.

Ἡ Χριστιανικὴ πίστις εἶναι τὸ τηλεσκόπιον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ πιστὸς βλέπει αὐτὸν τὸν Θεόν, καὶ τὴν δι' αὐτὸν ὑπάρχουσαν εἰς τὸν Οὐρανὸν μεγάλην κληρονομίαν.

Ἡ προσευχὴ εἶναι θεῖον δῶρον καὶ χαρὰ ἀνεκλάλητος, διότι δι' αὐτῆς πλησιάζομεν καὶ ἰστάμεθα μέχρις αὐτοῦ τοῦ θρόνου τοῦ Πλάστου ἡμῶν, θέτοντες εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ τὰ αἰτήματα ἡμῶν καὶ λαμβάνοντες τὴν πρὸς τοῦτο βοήθειαν κατὰ τὰς ἀνάγκας ἡμῶν.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

Συγχρόνως εις 28 τύπους ἢ κεφάλαια ἐκανονίσθησαν τὰ τῶν μονῶν καὶ μοναχῶν, ἅτινα ἐν περιλήψει ἔχουν ὡς ἀκολουθίως:

Α' ¹ Οὔτε ὁ Πρῶτος ἄνευ τῶν ἡγουμένων, οὔτε οὗτοι ἄνευ τοῦ Πρώτου δύνανται νὰ ἔξετάσωσι καὶ ἀποφασίσωσι περὶ ὑποθέσεως κοινῆς ἢ ἰδιωτικῆς.²

Β'. Οἱ ἔξωθεν μετὰ κουρᾶς εἰς Ἄθω μεταβαίνοντες δύνανται νὰ παραμένωσι χωρὶς νὰ δύνανται νὰ καταλαμβάνωσι τόπους ἀδεσπότους ἄνευ ἀδείας.³

Γ'. Εἰς ἐν ἔτος ὀρίζεται ὁ χρόνος τῆς δοκιμασίας, ἀπαγορευομένης τῆς ἐκ τοῦ παραχοῆμα ἀποκάρσεως.

Δ'. Ὅστις κατὰ τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας ἀπαρέσκεται εἰς τὸν ἡγούμενον αὐτοῦ καὶ θέλει νὰ ὑποταχθῆ εἰς ἄλλον νὰ πράττῃ τοῦτο τῇ ἐγκρίσει τοῦ ἡγουμένου αὐτοῦ.⁴

¹ Χάριν εὐκολίας ἠκολουθήσαμεν τὴν κατ' ἄρθρον διαίρεσιν ὡς ἔπραξαν καὶ ἄλλοι τινές, ἦτις ὁμως δὲν ἀπαντᾶται εἰς τὸ πρωτότυπον.

² Ἡ τάξις αὕτη ἴσχυσε μέχρι τῆς καταλύσεως τοῦ Πρώτου.

³ Τὸ ἄρθρον τοῦτο θέτον τέρμα εἰς τὴν αὐθαίρετον ὑπὸ τῶν μοναχῶν κατανομήν τῆς χερσονήσου, δεικνύει συγχρόνως ὅτι ἕκτοτε αἱ ἰδρυόμεναι μοναὶ καὶ τὰ μονύδρια ἐκέκτηντο ἰδιοπεριοριστοὺς τοὺς τόπους αὐτῶν, ἐπιμαρτυρεῖ δὲ καὶ ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος ὅστις ἐν τῷ τυπικῷ αὐτοῦ ὀρίζει τὰ ὄρια τῆς παρ' αὐτοῦ ἰδρυθείσης Λαύρας «ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τῶν ἀποθηκῶν καὶ μέχρι τοῦ ἀντιάθωνος», ἐκ τοῦ αὐτοῦ μάλιστα πληροφοροῦμεθα ὅτι καὶ πρότερον τοῦτο ἐγένετο, διότι τῷ 963 ὁ Πρῶτος τοῦ Ὄρους Στέφανος καὶ οἱ γέροντες παρεχώρησαν εἰς αὐτὸν τὸν χῶρον πρὸς ἴδρυσιν τῆς Λαύρας, ὥστε ἔσφαλεν ὁ Θεοδώρητος (παρ' Οὐνσπένσκη ΙΙΙ, σελ. 286) εἰπὼν ὅτι ἐπὶ τοῦ Πρώτου Θεοφυλάκτου, ἦτοι ἀπὸ τῶν μέσων περίπου τοῦ ΙΑ'. αἰῶνος, αἱ μοναὶ ἤρχισαν νὰ περιορίζουν τοὺς ἰδίους τόπους οἵτινες ἕως τότε ἦσαν κοινοί.

⁴ Παράδοξος ἢ διάταξις προκειμένου περὶ λαϊκῶν. Φανταζόμεθα νὰ ἐτέθη ἐξ ἀφορηῆς ὄρισμένων ἀνυποτάκτων σπανίως παρουσιαζομέ-

Ε'. Ἐπιτρέπεται καὶ κατόπιν τῆς κοροῶς ἕνεκα ψυχικῆς βλάβης ἢ μειάστασις τοῦ μοναχοῦ εἰς μονὴν ἑτέραν, «τῇ γνώμῃ τοῦ ἡγουμένου αὐτοῦ», ἵνα μὴ φρωῶται ὁ προσλαμβάνων, ὡς ἀνδραποδίζων τοῦτον

ΣΤ. Ἐπιτρέπεται εἰς ἕκαστον τῶν ἡγουμένων νὰ πωλήσῃ ἢ νὰ παραχωρήσῃ «ἴδιον ἀγρὸν» εἰς ὃν τινα βούλεται.¹

Ζ'. Ἐξηγεῖ τὸ ΣΤ'. Οὔτε εἰς τὴν Λαύραν οὔτε ἀλλαχοῦ δύναται τις νὰ δώσῃ τὸν τοιοῦτον ἀγρὸν ἀλλ' «εἰς ἀξιόλογον καὶ εὐλαβὲς πρόσωπον εἶγε φαίνεται μὴ ἔχειεν ἀγρὸν ἕτερον».

Η'. Ὅσοι ἀποστάντες τῶν ἰδίων ἡγουμένων περιφέρονται εἰς τὸ Ὅρος θροσέως καὶ ἀπαιδέυτως, ἀπαξ καὶ δις παραινέσθωσαν καὶ εἶτα ἅς παραδίδονται βία εἰς πνευματικούς πατέρας.²

νων, οὔτινες ἐπὶ σειράν ἑτῶν περιέρχονται ἀπὸ Μονῆς εἰς Μονὴν παραμένοντες οὕτω πάντοτε εἰς τὸ στάδιον τῆς δοκιμασίας χωρὶς νὰ λαμβάνουν τὸ μοναχικὸν σχῆμα.

¹ Ἀγρὸν νοεῖ ἐνταῦθα τὸ τυπικὸν ἀγροικίας παραχωρημένας εἰς ἀξιόλογα πρόσωπα καὶ εὐλαβῆ καὶ μεταβαλλομένων ὑπὸ τῶν πρώτων κτητόρων οὕτων, οὔτινες βαθμηδὸν διεμορφοῦντο εἰς μονάζ. Ἐνεῦθεν τὸ ἀπαντώμενον εἰς ἀρχαῖα ἔγγραφα τινῶν μονῶν «ἀγρὸς τοῦ Ξηροκάστρου, ἀγρὸς τοῦ Καλλιγρούου κλπ.» ἐνῶ γνωστὸν οἶα αὐταὶ ἦσαν μοναὶ καὶ οὐχὶ ἀγροὶ ἀπλῶς.

² Ἡ ὑπακοή εἶναι θεμελιώδης ὅρος πρὸς Χριστιανικὴν τελείωσιν. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν αὐτάρκη πλατωνικὸν ἐγωϊσμὸν διδάσκει ὅτι ὁ ἄνθρωπος διαφθαρεὶς καὶ ἕνεκα τούτου χωρισθεὶς τοῦ Θεοῦ ἀδυνατεῖ ἄνευ τῆς θείας χάριτος καὶ ἀρωγῆς νὰ σωθῇ, ἐνεῦθεν γεννᾶται ἡ Χριστιανικὴ ταπεινῶσις ἄγνωστος εἰς τὸν πρότερον ἠθικὸν κόσμον, τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα ἡ ὑπακοή, τῶν κατωτέρων ὄντων πρὸς τὸ τελειότερον, ὅπως ὁ ἄνθρωπος χειραγωγεῖ τὴν ἰδίαν ἀδυναμίαν πρὸς γνῶσιν καὶ ἐπιτυχίαν τῆς ἐν Χριστῷ τελειώσεως αὐτοῦ. Τοιαύτην ἀρχὴν ἀπορρέουσιν ἐκ τοῦ βάθους τῆς Χριστιανικῆς πίστεως ἔχει καὶ ἡ ἢ παρὰ τῷ μοναχισμῷ ὑπακοή, ἣτις ἀνεπτύχθη ἐν τῇ μοναχικῇ διδασκαλίᾳ εἰς ὕψος τῇ ἀληθείᾳ ἀντάξιον τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ παρήγαγεν πᾶν ὅ,τι μέγα καὶ ὑπεράνθρωπον κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς τοῦ μοναχισμοῦ αἰῶνας. Οἱ πατέρες τοῦ μοναχισμοῦ ἐθεώρησαν σχεδὸν ἀδύνατον τὴν ἐπιτυχίαν τῆς σωτηρίας τοῦ μοναχοῦ ἄνευ τῆς ὑποταγῆς καὶ διὰ τοῦτο ἔταξαν αὐτὴν ὑπεράνω καὶ αὐτῶν τῶν ὑπερανθρώπων ἀσκητικῶν ἀγώνων καὶ οὐτῆς τῆς μεγάλης ἀρετῆς τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἐλεημοσύνης. Ἡ ὑπακοή φιλοσοφία τῆς ὑπακοῆς εὐρίσκειται εἰς τὰ συγγράμματα τῶν πα-

Θ'. Ὑπομιμνήσκονται τὰ ἐπιτίμια τῶν πατέρων εἰς τοὺς τυχόν διαπομπεύοντας τὰς ἐξομολογήσεις.

Γ'. Ὅσοι εἰς τὰ Κοινόβια διὰ τῆς ἀσκήσεως ἔφθασαν εἰς βαθμὸν τελειότερον, ἐπιτρέπεται εἰς αὐτοὺς κατὰ μόνας νὰ ἡσυχάσουν καὶ κατὰ τὴν ἀρέσκειαν καὶ κρίσιν τῶν ἡγουμένων.¹

ΙΑ'. Οἱ ἔξωθεν ἱερεῖς ἄνευ συστατικοῦ ἐπισκοπικοῦ γράμματος, ἢ βεβαίας μαρτυρίας, νὰ μὴ ἱεροπραττοῦν ἐν τῷ Ὁρει.

ΙΒ'. Νῆστεία, προσευχὴ καὶ ἀπομόνωσις ἔξαιρετικὴ συνιστᾶται κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν.

ΙΓ'. Ὅσοι ἐμποροῦνται τοὺς ἀγροὺς μεταπωλοῦντες

τέρων ὡς θεμελιώδης ὄρος πρὸς σωτηρίαν τοῦ μοναχοῦ. Ἐὰν ἡ ἀκτημοσύνη καὶ ἡ παρθενία εἶναι τὰ ὑλικά τοῦ μοναχισμοῦ θεμέλια, ἡ ὑπακοὴ εἶναι αὐτὴ ἡ ἠθικὴ οὐσία αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτο ἡ καλλιέργεια ταύτης εἶναι τὸ βαρόμετρον τῆς ἀνυψώσεως ἢ καταπτώσεως τοῦ μοναχικοῦ βίου. Ἐνεκα τούτου οἱ κυκλευταὶ ἢ γυρευταὶ μοναχοὶ τοὺς ὁποίους νῦν ἐν Ἀθῶν περπατάρηδες ἢ καβιώτας ὀνομάζουσι ἐθεωρήθησαν ἀνεκαθεν ἀναιρέται τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ δεινῶς καυτηριάζονται ὑπὸ τῶν πατέρων «ὡς τὰ τῆς σαρκὸς ἐκπληροῦντες θελήματα, οὐδὲν βέβαιον, οὐδὲ ἰδρυμένον, οὐδὲ εὐτακτον, οὐδὲ συνέσει κεκοσμημένον ἐν ταῖς ψυχαῖς ἔχοντες, ἀλλότριον δὲ διὰ τοῦτο θεοσεβούντων» (Μ. Βασίλειος). Οἱ κυκλευταὶ μοναχοὶ ὑπῆρξεν ἡ μάλιστα τοῦ μοναχισμοῦ κατὰ τοὺς χρόνους κατὰ τοὺς ὁποίους οὗτος εὐρίσκετο εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ, κατὰ δὲ τὴν παρακμὴν αὐτοῦ ἡ ἀνυποταξία δέον νὰ ζητηθῆ οὐχὶ μόνον ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ καθ' ὅλην τὴν κλίμακα τοῦ μοναχικοῦ βίου.

¹ Οἱ ἐν Ἀθῶν πατέρες ἐπόμενοι τῶν κανόνων τοῦ μοναχισμοῦ, καίτοι ἠκολούθησαν τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου ἀποτελοῦντες μεγάλας ἀδελφότητος ἐκ τῶν μικρῶν, ἐν τούτοις ἐξηκολούθησαν νὰ ὑμνοῦν τὴν κατ' ἰδίαν ἄσκησιν γενομένην ὁμῶς κατὰ τὴν ἀρέσκειαν καὶ κρίσιν τῶν ἰδίων αὐτῶν ἡγουμένων, διότι αὕτη εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον κινδυνώδης καὶ συνδυάζεται μόνον μὲ ἰσχυρὰ πνεύματα δεόντως προπονηθέντα ἐν ὑποταγῇ πρότερον ἀποκλειστικῶς ἐν Κοινόβιῳ μοναστηρίῳ. (Προβ, ΜΑ'. κανόνα τῆς ΣΤ'. συνόδου). Τὰ συγγράμματα τῶν πατέρων εἶναι πλήρη παραδειγμάτων ἀνδρῶν ἀπολεσθέντων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ὑπὸ τῶν παθῶν κυριευθέντων, διὰ τοῦτο ὁ Ἀββᾶς Μακάριος ποθήσας τὴν ἐρημὸν ἐβασάνιζε ἑαυτὸν παλαίων μὲ τὸν ἴδιον αὐτοῦ λογισμὸν ἐπὶ πέντε ἔτη. Ὁ Ἀγ. Ἰωάννης τῆς Κλίμακος ὑμῶν τὸν ἀναχωρητικὸν βίον ἐκφράζει τοὺς μεγάλους κινδύνους εἰς τοὺς ὁποίους οὗτος ὑπόκειται (Κεφ. περὶ διαφορᾶς καὶ κρίσεως τῶν ἡσυχῶν). Τὰς ιδέας τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου τὰς ἐν τῷ τυπικῷ τούτῳ περὶ κελλιωτῶν-ἡσυχαστῶν θὰ ἴδωμεν περαιτέρω.

αὐτοὺς ἔνεκα φιλαργυρίας ἀποπέμπονται τοῦ Ὁροῦς μετὰ δευτέραν νουθεσίαν.

ΙΔ'. Ἀπαγορεύονται αἱ ἀδελφοποιήσεις μετὰ λαϊκῶν καὶ τὰ μετ' αὐτῶν ἄριστα καὶ δεῖπνα εἰς τοὺς ἔξερχομένους, δι' ἀνάγκην, τοῦ Ὁροῦς.

ΙΕ'. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς μοναχοὺς ἡ μεταφορὰ τοῦ περισεύοντος εἰς αὐτοὺς οἴνου καὶ ἡ πώλησις τούτου εἰς λαϊκοὺς ὅπως μὴ δίδηται εὐκαιρία συνναστροφῆς μετὰ κοσμικῶν.¹

ΙΣΤ'. Οἱ νεώτεροι καὶ οἱ ἀγένειοι καὶ οἱ εὐνοῦχοι κηρύσσονται ἀπαράδεκτοι.²

¹ Ἡ μεταφορὰ οἴνου ὑπὸ τῶν μοναχῶν πρὸς πώλησιν εἰς τὰς ἔξω πόλεις παράδοξος νῦν φαίνεται ἡμῖν, ἀφοῦ τοῦτο οὐδὲ εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν γίνεται. Πάντως ἡ τοιαύτη ἐμπορία δυστυχῶς ἠῤῥησε κατὰ τὸν ΙΑ'. οἶθνα ἐκτιθεῖσα καὶ εἰς ἄλλο προΐοντα ὡς θὰ ἴδωμεν εἰς τὸ Β' τυπικόν.

² Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην καὶ μεταγενεστέρως ἀπηγορεύετο ἡ εἰσοδογὴ παιδίων καὶ πολλαὶ ἀποφάσεις ἐλήφθησαν κατὰ τὸν μακροβαίωνα Ἀθωϊτικὸν μοναχικὸν βίον ἄνευ ἀποτελέσματος καὶ ὡς δὲν ἐλύθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει οὕτω ἄλυτον κατέστη καὶ ἐν τῷ καθόλου μοναχισμῷ. Πολλοὶ τῶν πατέρων εἶχον διαφορετικὴν γνώμην περὶ τῶν νέων φρονοῦντες ὅτι «ἀγαθὸν ἀνδρὶ ὅταν ἄρη ζυγὸν ἐκ νεότητος αὐτοῦ» (Ἱερεμ. Θρήνων Γ'. 27), διὰ τοῦτο συγχρόνως βλέπομεν Δανιὴλ τὸν στυλίτην προσελθόντα δωδεκαετῆ εἰς κοινόβιον, ὁ δὲ Ἀπολλῶς κατὰ τὸν Σωζόμενον «ἤβᾶν ἀρχόμενος ἐφιλοσόφησεν», ἄλλως γνωστὸν τυγχάνει ὅτι ὁ Μέγας Παχώμιος ἐπαιδευγῶν εἰς τὸν μοναχισμὸν καὶ παῖδας. Ὁ Χριστιανισμὸς προτιμᾷ τοὺς νέους εἰς τὸν μοναχισμὸν εἰσερχομένους, ὡς μὴ φθαρέντας ἔτι, διότι οἱ ἐνήλικες ἀνάγκη εἶναι νὰ κατατρίβωσι τὸν καιρὸν εἰς ἐπούλωσιν τῶν ἰδίων αὐτῶν πληγῶν. Ὁ Μ. Βασίλειος παρ' ὅλας τὰς ἀντιρρήσεις του ἐπιτρέπει τὴν ἐν τῷ μοναχισμῷ εἰσοδὸν τῶν παιδίων ὑπὸ τὸν ὄρον «οἱ προσάγοντες καὶ οἱ δεχόμενοι νὰ ἔχωσιν πληροφορίαν ὅτι δύνανται ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου ἐκθρέψαι τὰ προσαγόμενα» καὶ ἄλλοι παραγγέλλει «ἐκτρέφεσθαι οὐτὰ ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ, ὡς κοινὰ τέκνα τῆς ἀδελφότητος, ἀφορίσθαι δὲ τοὺς οἴκους καὶ διαίταν τοῖς τε ἄρσεσι τῶν παιδίων καὶ ταῖς θηλείαις, ὡς μῆτε παρρησίαν, μῆτε θάρρος ἄμετρον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους αὐτοῖς ἐγγίνεσθαι».

Κατὰ τὸ δίκαιον τῶν Νεαρῶν (νεαρῶν νόμων ἐκδιδόμενων ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων πρὸς συμπλήρωσιν ἢ τροποποίησιν τῶν διατάξεων τοῦ κώδικος) ἐπετρέπετο ἐπὶ βυζαντινῶν ὁ μοναχισμὸς εἰς τοὺς παῖδας, οἵτινες γενόμενοι ἐνήλικες διετίθουν τὰ τῆς περιουσίας αὐτῶν, περὶ ἧς ἐλήφθη πρόνοια ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος καὶ καθ' ἣν περιπτώσιν

ΙΖ'. Ὁ ἀμαθὴς μὲν τῷ λόγῳ πνευματικὸς δὲ τῇ γνώσει, ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ ἡγούμενος. Οἱ ἀκατάλληλοι τῶν ἡγουμένων νὰ διορθωθοῦν διὰ πνευματικῶν πατέρων.

ΙΗ'. Ἐάν τις μὲ τὴν γνώμην τοῦ ἡγουμένου οἰκοδομήσῃ ἡσυχαστήριον καὶ ἀναχωρήσῃ θεληματικῶς, νὰ δικαιούται τὸ ἦμισυ τῶν δαπανηθέντων, ἐὰν δὲ πιεζόμενος ὀλοκληρῶν τὸ ποσόν.

ΙΘ'. Οἱ ἐπὶ μισθῷ ἐργαζόμενοι μοναχοὶ νὰ λαμβάνουν ἀνελλιπῶς τὸ δίκαιον τῆς ἐργασίας αὐτῶν.¹

Κ'. Αἱ ἀγγαρεῖαι τῶν κελλιωτῶν (ἡσυχαστῶν) πρὸς τοὺς ἡγουμένους ἀπαγορεύονται.²

ΚΑ'. Ὁ οἰκονόμος τῆς **Μέσης**³ ὀφείλει ν' ἀπομακρύνῃ

ἀπέθνησκον οὗτοι ἀνήλικοι ἐν τῷ μοναστηρίῳ καὶ ἄνευ συγγενῶν. Ἡ πενθέκτη σύνοδος δεκαετῆ ὥρισε τὴν ἡλικίαν τοῦ μονάσσοντος παιδὸς (Μ. κανών. Παρὰ πάντα ταῦτα ἡ φιλοσοφία τοῦ μοναχισμοῦ ἀπαιτεῖ πλήρη γνῶσιν καὶ ἐλευθέραν κρίσιν καὶ θέλησιν. Κατὰ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ Ἁγίου Ὁρους τὸν ἐν ἰσχύει διὰ νὰ καρῆ τις μοναχὸς πρέπει νὰ διάγῃ τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

¹ Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ἀσυμβίβαστον νομίζομεν πρὸς τὸ Η' ὅπερ ἐμποδίζει τοὺς μὴ ὄντας ἐν ὑποταγῇ νὰ περιφέρωνται εἰς τὸ Ὅρος μισθαροῦντες.

² Τυπικὰς ἀγγαρεῖας τῶν κελλιωτῶν πρὸς τὸν Πρῶτον ὄρα εἰς Γ' τυπικόν, εἰς τὸ ὅποιον δουλεῖαι καλοῦνται. Τοιαύτας δουλείας νῦν παγκοινιαίας καλουμένας εὐρίσκει τις ἔτι εἰς παλαιὰ κελλιωτικά ὁμόλογα μονῶν τινῶν, εἰς τὰ ὅποια οἱ κελλιῶται καὶ ἀσκηταὶ ὀφείλουσαν νὰ μετέχουν τῶν μοναστηριακῶν παγκοινιαῶν ἐν τῷ τρώγῃ κλπ. Ἦδη κατηγορήθησαν.

³ Μέσῃ ἐλέγετο τὸ κέντρον τοῦ Ἁγίου Ὁρους, αἱ Καρυαί, βραδύτερον δὲ καὶ μεγάλη Μέση. Οὕτως ἐκαλεῖτο καὶ ἐγράφετο μέχρι τοῦ 1821 περίπου. Ἡ τοιαύτη κλησις, κέντρον σημαίνουσα, ἔλαβεν ὡς νομίζομεν τὴν ἀρχὴν πρὸς διάκρισιν τῶν δικαίων τοῦ ἐν Καρυαῖς ὡσαύτως ἐδρεύοντος Πρώτου. Τὸ ὄνομα τοῦτο πολλάκις ἀπεδίδετο καὶ εἰς τὴν σύνοδον (σύναξιν τῶν ἡγουμένων), ἧτις καὶ γερούσια ἀπαντᾶται ἐν πιττακίῳ Ἀλεξίου Α' τοῦ Κομνηνοῦ, νῦν ὁμως περιέπεσεν εἰς ἐντελῆ ἀχρησίαν, ἀφότου ἰδίως ἡ σύναξις τῶν ἀντιπροσώπων κατέστη διαρκῆς (1810-1815) Ἰερὰ Κοινότης κληθεῖσα.

Ὁ οἰκονόμος τῆς Μέσης καὶ μετὰ τὸν ΙΓ'. αἰῶνα καὶ μέγας Οἰκονόμος ἀπαντᾶται εἰς τὰ ἔγγραφα. Οὗτος εἶχε τὴν οἰκονομικὴν διαχείρησιν καὶ ἀντιπροσώπευεν ἀποῦσαν τὴν σύναξιν παρὰ τῷ Πρώτῳ (ὄρα ΚΣΤ' κεφ.). Ἐκτὸς τοῦ οἰκονόμου τῆς Μονῆς, ὅστις καὶ οἰκονόμος τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἀπαντᾶται, εὐρίσκομεν εἰς τὰ μετὰ τὸν ΙΓ'. αἰῶνα ἔγγραφα καὶ

ἐκ ταύτης τοὺς δημιουργοῦντας σκάνδαλα καὶ φιλονικείας, ἐὰν δὲ ἔξω τῆς Μέσης συμβαίῃ σκάνδαλον, ὀφείλει νὰ παραλαμβάνῃ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡγουμένους ἐκ τῶν πλησίον ἐν ᾧ τὸ σκάνδαλον ἐγένετο καὶ δι' ἀκριβοῦς ἐρεῦνης νὰ ποιῇ τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν.

ΚΒ'. Τὰ κτήνη τῆς μεγάλης μονῆς τοῦ Κολοβοῦ¹ μόνον ἔνεκα ἐπιδρομῆς ἐθνῶν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέρχονται εἰς Ἄθω ἐκ τοῦ ἰσθμοῦ, ἣ δὲ εἰσαγωγή τῶν συνήθων κτηνῶν² ἀφίεται εἰς τὴν κρίσιν τῶν γερόντων.

ΚΓ'. Μόνον εἰς τὴν Λαύραν ἐπιτρέπεται ζευγος βοῶν διὰ τὴν χοεῖαν τῆς ζύμης ἐπειδὴ εἶναι Μονὴ πολυάνθρωπος.

ΚΔ'. Αἱ ρητινώδεις πεῦκαι (δαδιά) μόνον ἐντὸς τοῦ Ὄρους πωλοῦνται ἔστω καὶ εἰς κοσμικούς.

ΚΕ'. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς εἰσφερομένους οἰκοδόμους νὰ φέρουν μεθ' ἑαυτῶν παιδία ὡς βοηθοὺς.

ΚΣΤ'. Ὁ Οἰκονόμος τῆς Μέσης ἐκλέγεται κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Κοιμήσεως, ὅτε καὶ δίδει λογοδοσίαν τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ. Ἐὰν θέλουν ὁ Προῶτος καὶ οἱ ἡγούμενοι ἐκλέγεται ἐκ νέου ὁ ἴδιος.

ἐπιτηρητὴν τοῦ Ἁγ. Ὄρους τοῦ ὁποίου εἶναι ἄδηλα τὰ καθήκοντα. Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος λέγει ἐν τῇ ὑποτυπώσει αὐτοῦ ὅτι εἶχε διωρισμένον ἐν τῇ Λαύρᾳ ἐπιτηρητὴν «ὅς τὰ τε κελλία καὶ τὰς διακονίας καὶ τοὺς λοιποὺς τόπους τῆς Λαύρας νυκτὸς καὶ ἡμέρας περινοστῶν τοὺς ἀκαίρους περιπάτους καὶ συντυχίας συνδυάζοντας διαλύει μετὰ τῆς προσηκούσης στυφότητος καὶ τῆς δεούσης ἐπιτιμίας». Meyer σελ. 135.

¹ Τὸ τελευταῖον ἤδη ἀπαντῶμεν τὴν μονὴν τοῦ Κολοβοῦ. Ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ τυπικοῦ τούτου (972) εἰσελθοῦσαν ἄγνωστον διὰ τινος λόγους, εἰς παρακμὴν τοιαύτην ὥστε οἱ Ἀθωῖται ἰκέτευσαν τὸν αὐτοκράτορα Ἰωάννην τὸν Τσιμισκῆν καὶ εἶτα τὸν Βασίλειον Βουλγαροκτόνον νὰ προσαρτήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ Ὄρος καὶ δὲν εἰσηκούσθησαν, ἐδόθη ὅμως ὑπὸ τοῦ Βασιλείου τῷ 980 εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων αἰτήσῃ τοῦ ἐπιφανοῦς Ἰωάννου τοῦ Ἰβηρος «Βυζαντινὰ χρονικά» Ἀκαδ. Πετρουπόλεως Υ ἀριθ. 3 (1898).

² Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ υποθέσῃ ὅτι ἐπετρέποντο τὰ θήλαα ζῶα ἄπερ ἀπηγόρευον τὰ κατοπιν τυπικά, ἣ δὲ τοιαύτη ἀπαγόρευσις ἐκτεινομένη καὶ ἐπὶ τῶν κατοικιδίων ζῶων καὶ πτηνῶν ἰσχύει ἀκεραία μέχρι σήμερον μετ' ἐξαιρέσεις ὡς πρὸς τὰ πτηνὰ καὶ αὐτὰ σιωπηρῶς κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν.

ΚΖ'. Ὅσα ἔξοδα τῶν γερόντων περισσεύουν διὰ τῆς ἀποκοπῆς τῶν δύο ἐτέρων ἐνιαυσίων συνάξεων διανέμονται μετὰ τῆς ῥόγας.

ΚΗ'. Περί τῆς προβολῆς τοῦ Πρώτου ἰσχύει βέβαιος καὶ ἀμετακίνητος ὁ ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς παρακολουθήσας τύπος.

Ὁ ἀναγνώστης βλέπων ἐκ τοῦ ἀρχαίου τούτου Τυλικοῦ καὶ τῶν ὑπολοίπων, ἅτινα θὰ συναντήσωμεν ἐν συνεχείᾳ, τὰς ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένας παραβάσεις τῶν μοναχῶν, ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ ὅτι τοῦ μοναχισμοῦ, ὄντος παναρχαίου θεσμοῦ καὶ διεπομένου ὑπὸ πληθῆος κανόνων καὶ θεσμῶν, τὰ τυπικὰ οὐδενὸς ἐτέρου σκοποῦ προβλέπουν ἢ τὸν περιορισμὸν καὶ κολασμὸν τῶν ἀναφερομένων παρεκτροπῶν, αἵτινες εἶναι συμφρεῖς εἰς πᾶσαν κοινωνίαν ἀνθρώπων, μηδ' αὐτῆς τῆς δωδεκάδος ἣτις ἔζησε μετὰ τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ, τοῦ ὁποίου παρηκολούθησε καὶ ἐγνώρισε τὴν ζωὴν, τὰ θαύματα καὶ τὴν θείαν αὐτοῦ ὑπόστασιν. Βεβαίως νομοθετήματα τοιαῦτα, προβλέποντα περὶ παραβάσεων τῶν ἱερῶν κανόνων εἴτε τῶν διδασκαλιῶν τῶν Ἀγίων Πατέρων εἴτε τῶν καλῶς κρατούντων ἐθίμων τοῦ μοναχικοῦ βίου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιέχουν κεφαλαιώδη ἄρθρα πνευματικῆς φύσεως ἀντάξια τῆς «Εὐαγγελικῆς ζωῆς» καὶ τῆς «ἰσαγγέλου πολιτείας». Ταῦτα λέγομεν καθόσον εἰς τὸ τυπικὸν τοῦτο ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης λέγει ὅτι ἥκιστα οἱ κοσμικοὶ εἶναι ἀρμόδιοι ὅπως κρίνουν περὶ τῶν μοναχῶν, δυστυχῶς ὁμοῦ ὡς καὶ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, οὕτω καὶ νῦν, ἔνιοι νομίζοντες ὅτι τὰ πάντα παρ' αὐτοῖς ἐπιτρέπονται καὶ φιλοκατήγορον γλῶσσαν ἔχοντες δυνατὸν νὰ λάβουν ἀφορμὴν πρὸς λοιδωρίας, τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ ἀδαεῖς ὄντες φιλοσόφου καὶ πνευματικοῦ πρὸ παντὸς βίου «οὐ τὴν γνώμην μετατεθεῖσθαι τῶν μετατιθεμένων τὴν πολιτείαν ὑπολαμβάνουσι», ὡς λέγει ὁ Μέγ. Βασίλειος, «ἀλλὰ τὴν φύσιν αὐτοῖς τὴν ἀνθρωπίνην μετασκευάσθαι, καὶ οὐ κρίνουσιν τοὺς ἀσκητὰς ὡς ἐν πάθει τοῖς αὐτοῖς στρεφομένοις, δυνάμει δὲ ψυχῆς καὶ ἄλλοτριώσει τῇ πρὸς τὰς ἡδονὰς ἐπικρατοῦντας αὐτῶν, ἀλλ' οἴονται ὅτι πάντη ἐκποδὼν τὰ πάθη τῆς τοῦ σώματος αὐτῶν φύσεως γέγονει».

Ὁ ἐμβριθῆς ἱστορικὸς καὶ ὁ φιλοσοφῶν ἐπὶ τὸν μεσαίωνα ἡμῶν βίον πολλὰ ἔχει νὰ διδαχθῆ ἔκ τῶν ἐγγράφων ἅτινα καὶ αὐτούσια θὰ παραθέσωμεν.

Ἐκ τῶν ὑπογραφῶν τοῦ τυπικοῦ τούτου διαπιστοῦται ὅτι ὁ Πρῶτος καὶ Ὡδ ἡγούμενοι ὑπέγραψαν αὐτὸ ὅπερ ἐκύρωσεν ὁ αὐτοκράτωρ δι' ἡθῶν καὶ νόμων ἀγράφων, ἡ σύνταξις δὲ αὐτοῦ ἦτο ἀναγκαία, ἀπαραίτητος καὶ ἐπιβεβλημένη διὰ τὴν ὀικτικὴν τῶν πραγμάτων μεταβολήν, ἣτις ἐπῆλθε διὰ τῆς ἰδρύσεως μεγάλων καὶ πολλῶν μονῶν καὶ τῆς ἀθροῦσας μεταβολῆς τοῦ ἀναχωρητικοῦ καὶ ἐρημικοῦ βίου εἰς κ ο ι ν ὸ ν κατὰ μεγάλας ομάδας.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τοῦ τυπικοῦ γνωρίζομεν ἔκ τῆς βιογραφίας τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου¹ τὴν μονὴν τοῦ Ζυγοῦ, ἔκ δὲ τοῦ τυπικοῦ τὰς καὶ σήμερον ἀκμαζούσας Μονὰς Ἁγίου Παύλου καὶ Ζωγράφου, διότι ὁ ἐν ἀρχῇ αὐτοῦ ἀναφερόμενος Παῦλος ἐπίσημος ἀνὴρ, εἰς ὃν μετὰ τὸν Ἀθανάσιον ἐδόθη ἡ ἄδεια νὰ προσέυχηται εἰς τὰς Συνάξεις μεθ' ἐνὸς ὑπουργοῦ, εἶχε τὴν Μονὴν του, ἡ δὲ ἐν τέλει ὑπογραφή «Γεώργιος ὁ Ζωγράφος» δι' ἀμφοτέρων τῶν ὀνομάτων τούτων ἐνισχύει τὴν γνώμην ἡμῶν.² Πιθανῶς κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐγράφη τὸ τυπικὸν ὑπῆρχον καὶ αἱ μοναὶ Μονοξυλίτου καὶ Πλατέως, αἵτινες λήγοντος τοῦ Γ' αἰῶνος συνεχωνεύθησαν εἰς τὴν Λαύραν. Ὁμοίως καὶ ἡ τοῦ Κλήμεντος, ἣτις τῷ 980 συνεχωνεύθη εἰς τὴν νέαν Μονὴν τῶν Ἰβήρων. Τότε περίπου ἐκτίζοντο καὶ αἱ Μοναὶ Βατοπαιδίου καὶ Ἰβήρων, αἱ καὶ σήμερον ἀκμάζουσαι, ὡς καὶ ἡ τῶν Ἀμαλφηνῶν ὑπὸ μαθητῶν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου κατὰ προτροπὴν αὐτοῦ. Ὁμοίως καὶ ἡ τοῦ Δοχειαρίου (τὸ πρῶτον ἐν Δάφνῃ) πιθανῶς δὲ καὶ ἡ τοῦ Φιλοθέου καὶ ἡ τοῦ

¹ Τοῦ Κώδικος τοῦ Λαυριωτικοῦ κελλίου Ἁγία Τριάς.

² Κατὰ τὸν Θεοδώρητον προηγ. Λαυριώτην—Ἐσφιγμένειτην, Γεδεῶν καὶ Κοσμᾶν Βλάχον—Ἁγιοπαυλίτην, ὡς καὶ τὸν Οὐνσπένσκην, ἡ Ἱ. Μονὴ Ζωγράφου ἔλαβε τὴν σύστασιν τῷ 1280, κελλίον πρότερον ὑπάρχουσα, ἐνῶ ὁ Σμυρνάκης συμφωνῶν μὲ τὸν Σωφρόνιον Καλλιγᾶν—Ἁγιοπαυλίτην ἀνάγουν ταύτην κατὰ τὴν παράδοσιν εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος τοῦ Σοφοῦ. Ἐκ τούτων ὁ Σμυρνάκης ἐπικαλεῖται ἔγγραφον τοῦ 980 τοῦ Πρῶτου Θωμᾶ ἀναφέροντος περὶ τῆς Μονῆς

Ἐσφιγμένου μικρὸν μετὰ ταῦτα. Δυστυχῶς οἱ ὑπογράφαντες δὲν ἐσημείωσαν κατὰ τὴν μετὰ ταῦτα συνήθειαν καὶ τὰ ὄνόματα τῶν μονῶν καὶ ἀσκητηρίων αὐτῶν. Ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ὁ Ἄθως μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος συνοικίζεται καὶ ἰδρύνονται πολυπληθεῖς μοναὶ καὶ μονύδρια.

Κατὰ τὸν Ι΄ αἰῶνα ἐκ τῶν ξένων ἐθνικοτήτων μόνον οἱ Ἰβηρες καὶ Ἀμαλφηνοὶ φαίνονται ἐν Ἄθῳ περιορισθέντες οἱ μὲν εἰς μόνην τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων, οἱ δὲ εἰς μόνην τὴν τῶν Ἀμαλφηνῶν.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ἰδρῦθη καὶ ὁ ναὸς τοῦ Πρωτάτου¹ ὑπὸ τοῦ μαγίστρου Λέοντος Φωκᾶ ἀδελφοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου. Μεσιτεία τοῦ Ἀθανασίου ὁ αὐτοκράτωρ ἐχορήγει ἐτησίως τέσσαρας λίτρας χρυσοῦ, ἃς ὁ Τσιμισκῆς ἀνεβίβασεν εἰς ἑπτὰ πρὸς ἐπισημότερον πανηγυρισμὸν τῆς ἑορτῆς τοῦ ναοῦ τούτου, ὅστις τιμᾶται ἕκτοτε ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

¹ Πρωτάτον ἐλέγετο ἡ ἔδρα τοῦ Πρώτου καὶ τῶν κοινῶν Συνάξεων. Πρωτάτον ἐλέγετο καὶ μόνος ὁ ναὸς ὡς καὶ σήμερον. Ὁ ναὸς οὗτος ἔχει παράδοξον τὸ σχῆμα. Οὔτε χοροὺς ὡς τῶν Μονῶν ἔχει, οὔτε στήλας, οὔτε τρούλους, φέρων τὸν ῥυθμὸν τῆς Βασιλικῆς ἢ καὶ δρομικόν, ἀποτελούμενος ἐξ ἐπιμήκους ὀρθογωνίου κειρίου μετὰ ξυλίνης στέγης.

Τοῦ ναοῦ τὸ κύτος ἀπολήγει εἰς κόγχην, ἐν ἣ ὑπάρχει τὸ θυσιαστήριον· τούτου δὲ προτάσσεται ὁ κυρίως Ναὸς σταυροειδῶς, τοῦ ὁποίου αἱ τρεῖς κεραταὶ σχηματίζουν ἰσάριθμα ὀρθογώνια, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς τὸ δεξιὸν κέρασ εἶναι ὁ δεξιὸς χορὸς καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸν ὁ ἀριστερός. Τοῦ κυρίως Ναοῦ προτάσσεται ἡ Διτὴ ἄνωθεν τῆς ὁποίας ὑπάρχουν τὰ κατηχούμενα καὶ δεξιὰ αὐτῶν τὸ ἀρχαῖον παρεκκλήσιον τοῦ Τιμίου Προδρόμου τοῦ ὁποίου αἱ εἰζόντες εἶναι θαυμασίως τέχνης. Πρὸς βορρᾶν ὑπάρχει Νάρθηξ μετὰ δύο θυρῶν, ἄνωθεν τοῦ ὁποίου ὑπάρχει εἶδος Κατηχουμένων, ἔνθα παλαιότερον ἀνεγιγνώσκετο ἡ ἐτησία ληψοδοσία τῶν Ἐπιστατῶν τῆς Ἱ. Κοινότητος, ὑφ' ὧν ὑπεγράφοντο καὶ τὰ κατὰ στίχα. Τὰ Κατηχούμενα ταῦτα ἐχρησίμευον εἰς τὸν Καϊμακάμην (Ὁθωμανὸν Διοικητὴν τοῦ Ἀγ. Ὄρους) καὶ τοὺς βουλομένους Ὁθωμανοὺς ὡς τόπος, ὅθεν ἠδύνατο νὰ παρακολουθοῦν τὴν τελετὴν τῆς δευτέρας Ἀναστάσεως τοῦ Πάσχα, τὴν ἀγάπην κοινῶς λεγομένην.

Ὁ Ναὸς τοῦ Πρωτάτου λόγῳ τῶν σπανίων τοιχογραφιῶν αὐτοῦ, ἔργα τοῦ Πανσελήνου, δικαίως θεωρεῖται ἐν τῶν σπουδαιοτέρων κειμηλίων.

Τὰ τυπικὰ συνηθέστατα παρεβιάζοντο ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτῶν. Τὸ Ζ' ἄρθρον τοῦ Α' τυπικοῦ ἀπηγόρευε τὴν προσκύρωσιν τῶν ἄγρῶν καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἰδρυομένων νέων μονῶν εἰς μονὴν ἑτέραν, ἀλλὰ μικρὸν μετὰ ταῦτα προσηρτήθησαν μοναὶ εἰς τὴν Λαύραν καὶ τὴν Ἰβήρων. Οὔτε ἡ περὶ ἀγενείων διάταξις οὔτε ἡ περὶ ἐμπορίας, οὔτε ἡ περὶ ζώων, οὔτε ἡ περὶ εἰσοδῶν κλπ. διετηρήθησαν ἐπὶ πολὺ. Τοῦτο ὅμως εἶχε καὶ κάποιαν αἰτιολογίαν· νέαι μοναὶ ἰδρύνοντο, νέα πρόσωπα προέκυπτον εἰς τὸ μέσον καὶ νέαι ἀνάγκαι, ὥστε ἡ νομοθεσία ἔχρηζε μεταρρυθμίσεων καὶ τούτων μὴ γενομένων ἐπήρχετο ἡ παράβασις, συνεργούσης πρὸς τοῦτο σπουδαίως καὶ τῆς χαλαρᾶς ἐπιβλέψεως.

Ἡ χαλαρὰ ἐπίβλεψις προήρχετο ἐκ τούτου. Ἀνώτατος πνευματικὸς ἀρχηγὸς καὶ ἐπόπτης τοῦ Ὁρους ἦτο ὁ Πρῶτος, ἀλλ' οὔτις εὐρίσκετο εἰς τὸ στοιχεῖόν του καὶ ἤσκει πραγματικὴν καὶ ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν μοναχῶν ἐνόσω ἅπαν τὸ Ἅγιον Ὅρος εἶχε μορφὴν «ἐρήμου» ἀναχωρητῶν καὶ ἀσκητῶν, ἐφ' ὅσον ὅμως ἰδρύνθησαν μοναὶ ὡς ἡ Λαύρα καὶ ἄλλαι ἐν αἷς ἐκηρύσσετο δι' αὐτοκρατορικῶν χρυσοβούλλων ἡ ἐ λ ε υ θ ε ρ ί α καὶ α ὕ τ ο δ ε σ π ο τ ε ί α, βεβαίως ἡ σημασία καὶ ἡ βαρύτης τοῦ Πρώτου ἠλλатоῦντο. Διὰ τοῦτο ὁ Πρῶτος ἀπώλεσε τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ σημασίαν καὶ ἐγένετο μᾶλλον ἀρχηγὸς ἰδίας Λαύρας, τῆς τῶν Καρῶν, ὡς περαιτέρω θὰ ἴδωμεν ἐπὶ ψιλῶ ὀνόματι διέπων τὰ τοῦ Ὁρους ἢ ὡς πραγματικὸς ποιμὴν.

* *

Ὁ μοναχισμὸς ἐφάνη τὸ πρῶτον ἐντὸς τῆς χερσονήσου τοῦ Ἄθω, ὡς ἐλέχθη ὑπὸ μορφὴν ἐρημικὴν, ἀλλὰ συντόμως ἤρχισε νὰ διαμορφωθῆται εἰς κ ο ι ν ο β ί ο υ ς ἀδελφότητας μὲ μικρὸν ὡς προεῖπομεν ναὸν καὶ ὀλίγα μικρὰ δωμάτια. Καθ' ὃν δὲ χρόνον ὁ Ἀθανάσιος ἐκτιζε τὰς μεγάλας οἰκοδομὰς τῆς Λαύρας, πεντήκοντα περίπου καὶ πλέον ἠγούμενοι, ὡς προεγράφη, ἠγέρθησαν κατ' αὐτοῦ. Βεβαίως τὰ ὑπερπεντήκοντα αὐτὰ μοναστήρια τῶν ὁποίων προΐσταντο οὔτοι ὡς ἠγούμενοι ὑπῆρχον, ἂν μὴ πάντα, τουλάχιστον τὰ πλεῖστα πρὸ τῆς Λαύρας. Ὡστε ὁ κοινὸς βίος ἐν Ἄθω ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν πρὸ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ἐπὶ δὲ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ ἐσυστηματοποιήθη καὶ ἐπεκράτησεν ἀπολύτως ὑπὸ τὴν νέαν αὐτὴν μορφὴν.

Εἰς τὰς σκέψεις τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου δυνάμεθα νὰ εὐρωμεν τὸ διαπνέον τότε τὴν χερσόνησον πνεῦμα.

«Ἀπαντας ἐν ὑποταγῇ εἶναι καὶ ὑφ' ἐνὶ ποιμένι ποιμαίνε-
 «σθαί τε καὶ προνοεῖσθαι διοριζόμεθα, τούτῳ γὰρ χροόνῳ
 «πολλῶ καὶ κόπῳ καὶ δοκιμασίᾳ ἐπισκεψάμενοι καὶ πείρᾳ τὸ
 «εὐθὲς καὶ ὠφέλιμον εὐρηκότες, ἄριστον εἶναι μᾶλλον κεκρί-
 «καμεν καὶ ἀκινδυνώτερον. Φημὶ δὴ κοινῶς τοὺς ἅπαντας βιοῦν
 «ἀδελφούς· κοινῇ βλέπειν πρὸς τὸν αὐτὸν τῆς σωτηρίας σκο-
 «πόν· μίαν τε καρδίαν εἶναι ἐν τῷ κοινοβίῳ καὶ θέλημα ἐν-
 «καὶ μίαν ἐπιθυμίαν καὶ ἐν σῶμα ἐκ διαφόρων μελῶν συνηρ-
 «μοσμένον πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς ἀδελφότητος καθὼς νομοθετεῖ
 «ὁ Ἀπόστολος· ἀληθῆ τε καὶ τελείαν καὶ ἀνυπόκριτον πρὸς
 «τὸν προεσιῶτα τὴν ὑπακοὴν ἐνδείκνυσθαι· ἡ δὲ ἀληθῆς καὶ
 «ἄμωμος ὑποταγῇ τῶν ὑποτακτικῶν πρὸς τὸν καθηγούμενον
 «ἐν τούτῳ δεῖκνυται, τῷ μὴ μόνον τῶν ἀτόπων, κατὰ τὴν
 «συμβουλὴν τοῦ προεσιῶτος, ἀπέχεσθαι, ἀλλὰ μηδ' αὐτὰ τὰ
 «ἐπαινετὰ χωρὶς τῆς ἐκείνου γνώμης ποιεῖν καταδέχεσθαι· τὸ
 «γὰρ ἐγκρατεῦσθαι καὶ σωματικῶς κατοπαθεῖν μὴ πρὸς τι χρη-
 «σίμως ἔχειν οὐκ ἂν διετειναιίμην, ἀλλ' εἴ τις τὸ ἀρεστὸν αὐτῷ
 «ποιῶν, μὴ πρότερον ἐρωτήσας, ταῖς ἰδίαις ὄρμαῖς κέχρηται,
 «μεῖζον τοῦ κατορθώματος ἔξει τὸ πλημμελούμενον, ὁ δὲ τῆς
 «ὑπακοῆς μισθὸς μεῖζον τοῦ κατὰ τὴν ἐγκράτειάν ἐστι κατορ-
 «θώματος. Κοινῶς ἐσθίειν παρεγγυόμεθα τοὺς οὕτως ἠνωμέ-
 «νους, κοινῇ τὴν πᾶσαν ἀκολουθίαν ἐπιτελεῖν ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ
 «ἁγίᾳ Ἐκκλησίᾳ, τὴν τε νυκτερινὴν καὶ ἡμερινὴν καθὼς ἔργῳ
 «αὐτοῖς ὑπεδείξαμεν».

Καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

«Εὐπέθειαν δὲ καὶ ταπείνωσιν καὶ τὴν μέχρι θανάτου
 «ὑπακοὴν πρὸς τὸν καθηγούμενον ἀνασώσατε, μὴ ἀντιλέγοντες
 «ἢ θλίβοντες ἐν τινι. Τὸ ἀγγελικὸν ὑμῶν ἐπάγγελμα ἀδιάψευ-
 «στον τηρήσατε· τὸν κόσμον μισήσαντες μὴ ἐπιστραφῆτε πρὸς
 «τὰ τοῦ κόσμου ἔργα· λυθέντες τῶν δεσμῶν τῆς προσπαθείας
 «μὴ ἐνδεθῆτε αὖθις πρὸς σαρκικὰς σχέσεις· ἀπαρνησάμενοι
 «πάντα τὰ τερπνὰ καὶ ἐπίκηρα τοῦ παρόντος βίου μὴ δι' ὀλι-
 «γωρίαν ἀποπηδήσητε τῆς ἀθλητικῆς ὑμῶν ὑποταγῆς γενόμε-
 «νοι ἐπίλασμα δαιμόνων. Πρὸς τὸν δρόμον τῆς ὑποταγῆς:

« μέχρι τέλους ἐγκαρτερήσατε, ἵνα τὸν τῆς δικαιοσύνης ἀμα-
 « ράντινον στέφανον κομίσησθε. Τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀγόμενοι
 « ἄρνηταὶ τοῦ οἰκείου θελήματος γένοισθε, πρὸς μόνον διατυ-
 « πούμενοι τὰ παρὰ τοῦ καθηγουμένου ὑμῶν ἐγκρινόμενα κλπ».

Καὶ πρὸς τὸν προεστῶτα μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς :

« Οὐ διαμερίσεις τὴν ψυχὴν σου καὶ τὴν καρδίαν σου ἐν
 « σχέςσει καὶ φροντίδι παρὰ τοὺς ὑπὸ Θεοῦ πεπιστευμένους σου
 « πνευματικούς υἱοὺς καὶ ἀδελφούς. . . Οὐ κτήση δοῦλον. . .
 « τὸν κατ' εἰκόνα Θεοῦ γεγονότα ἄνθρωπον. . . Παραφυλάξεις
 « πάντως τὸ λάντα τὰ ἐν τῇ ἀδελφότητι κοινὰ εἶναι καὶ ἀμέρι-
 « στα καὶ μηδὲν κατὰ μέρος τοῦ καθ' ἕκαστον εἰς ἕξανθέντησιν
 « μέχρι καὶ ὄραφιδος. . . Τὸ χρυσίον δὲ καὶ κατὰ χρεῖαν ἐγχει-
 « ρίσεις τοῖς οἰκονόμοις, τοῖς κελλαρίταις καὶ ὡς ἐπιβάλλει καθ'
 « ἑκάστην διακονίαν τοῦ προδήλως πάντων τὴν ἐξουσίαν ἔχοντος
 « καὶ μεταφέροντος, ὡς ἂν βουλευῆ μετὰ τῶν προεχόντων, ἐν
 « τῷ τυχόντι προσώπῳ ἀπολαμβάνων τὸν λόγον ἐκάστης διοι-
 « κήσεως. . . Οὐ προτιμήσεις τοῦ συμφέροντος τῇ ἀδελφότητι
 « πρόσωπον παντὸς ἀνθρώπου ὑπερέχοντος καὶ ἐξουσιάζοντος
 « κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα, οὐδὲ ὑποσταλῆς μέχρῃς αἵματος
 « ἐπὶ φυλακῇ τῶν θείων νόμων καὶ ἐντολῶν προθεῖναι τὴν
 « ψυχὴν σου».

Περὶ τῆς ἐκλογῆς ἡγουμένου διατάσσει :

« Ἐντελλόμεθα. . . τῷ μέλλοντι μεθ' ἡμᾶς αἰρεθῆναι καθη-
 « γουμένῳ. . . Ἰν' ὅταν μέλλῃ τῆς ἐπικήρου ταύτης ζωῆς. . .
 « μεθίστασθαι, καταλιμπάνῃ διάδοχον καὶ αὐτὸς μετ' αὐτὸν
 « εἰς τὴν τῆς ἡγουμενείας ἀρχήν, ἐκεῖνον, ὃν παρὰ τοῦ Θεοῦ
 « πληροφορηθεῖη καταλλήλως πρὸς τὸ πρᾶγμα καὶ προσφωῶς
 « ἔχοντα, ὃν καὶ τῶν ἰδίων ἀρετῶν τὸ φῶς διάδηλον διαδείκ-
 « νυσι, εἰδήσει μὲν τοι καὶ γνώμη τῶν προσκριτωτέρων ἀδελ-
 « φῶν καὶ εὐλαβεστέρων. Καὶ γὰρ δὴ καὶ αὐτὸς ἐγὼ ὁ πάντων
 « ἔχων τὴν κυριότητα, καὶ οὐ τῷ λόγῳ ἀνθέστηκεν οὐδὲ εἰς, οὐ
 « τῆς τῶν ἀδελφῶν γνώμης χωρὶς τὸν ἐμὸν βούλομαι καταλε-
 « λοιπέναι διάδοχον. . . Εἰ δέ γε συμβαίῃ, οἷα εἰκός, μὴ ἐν τῇ
 « Δαύρα τὸν καθηγουμένον τελευτῆσαι, τότε δὴ σινελεύσει καὶ
 « διασκοπήσει καὶ ψήφῳ καὶ κρίσει τῶν εὐλαβεστέρων καὶ προε-
 « χόντων, ὡς εἴρηται, ἀδελφῶν (οὐδὲ γὰρ τοῖς πᾶσιν ἀπλῶς τὴν

« τοιαύτην κρίσιν καὶ ἐξουσίαν ἀφίεμεν). ἐπισκήπτομεν καὶ διο-
« ριζόμεθα τὴν τοῦ καθηγουμένου γίνεσθαι ἐκλογὴν».

Ὁ Ἀθανάσιος εὐλαβῶς ἐφέρετο καὶ πρὸς τὸν τέως ἐρημι-
κὸν αὐτοῦ βίον ἐθεώρει δὲ τοῦτον κατάλληλον μόνον εἰς ἰσχυρὰ
καὶ κατηρτισμένα πνεύματα κατορθώσαντα πρότερον πάσας τὰς
ἐν Κοινοβίῳ ἀρειάς.

«Εἰ δὲ καὶ ποτέ τις βουλευθεῖη, Θεοῦ ἀντιλήψει καὶ συνεο-
« γεία, τὸν δι' ὑπακοῆς σκυλμὸν ἡσυχία καὶ μονώσει καὶ καθέ-
« δρα κελλίου ἀμείψασθαι, ἀπαγγελλέτω τῷ προεσιῶτι τὸ πρᾶγμα,
« ὃ δὲ δοκιμαζέτω τὴν τούτου κατάστασιν ἀκριβῶς· καὶ εἰ μὲν
« μετέχη δυνάμεώς τε καὶ ἐργασίας τῶν ἐν κελλίῳις καθεζομέ-
« νων, ὡς ἤδη προγυμνασθεῖς ἐν τῇ ὑποταγῇ καὶ μαθὼν τὸ
« μετὰ προσοχῆς καὶ τηρήσεως τοῦ νοῦς καθῆσθαι ἐν τῷ κελ-
« λίῳ εὐχεσθαί τε καὶ ἀγρυπνεῖν νηφόντως καὶ ἐγκρατεῦσθαι
« καὶ μελετᾶν καὶ τῆς τῶν Γραφῶν ἐρεῦνης ἀντέχεσθαι μετὰ
« ταπεινώσεως καὶ ἐργοχείρου φροντίζειν προτροπέσθω τοῦτο
« ποιῆσαι· εἰ δὲ τις τῆς τοιαύτης ἐργασίας ἀμύητος τυγχάνη
« εἰργέσθω, διακονεῖν μᾶλλον καὶ σκύλλεσθαι προτροπέμενος,
« ἵνα μὴ καὶ αὐτὸ ὃ ἔχειν δοκεῖ, διὰ τῆς ἀλόγου ἀπωλέσας ἀο-
« γίας τῷ τῆς ἀκηδίας καὶ φιληδονίας πνεύματι παριπεύσῃ».

Ἐκ δὲ τῶν ἑκατὸν εἴκοσι μοναχῶν, πέντε μοναχοὺς κελ-
« λιώτας τῆς Λαύρας ἔξωθεν ἡσυχάζειν βουλόμεθα, ῥογεύεσθαι
« τε κατ' ἔτος ἀνά νομισμάτων τριῶν καὶ σίτου μοδίων πέντε,
« οὓς καὶ παρεγγνώμεθα ἀκτήμονας εἶναι καὶ ἐγκρατεῖς εὐλά-
« βειαν πᾶσαν καὶ ταπεινώσιν πρὸς τὸν καθηγούμενον ἀποσω-
« ζοντας».

Ἐπιτρέπων καὶ εἰς περισσοτέρους τῶν πέντε τὸν βίον τοῦ-
τον ἐφόσον ὑπὸ τοῦ προεσιῶτος κριθοῦν ἄξιοι, ἀπαγορεύων
ὅμως ἀπολύτως τοὺς ἀπὸ ἐτέρας μονῆς προσερχομένους καὶ ἀδο-
κιμάστως ζητοῦντας κελλία, ἐπιφέρει.

«Πιστεύω δὲ τῷ Θεῷ ὡς, εἰ γε πέντε εὐρεθεῖεν τοιοῦτοι,
« δι' αὐτῶν καὶ τὴν Λαύραν συνίστασθαι καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
« προκόψαι διὰ τάχους εὐχαῖς αὐτῶν καὶ συμβουλίαις καὶ νου-
« θεσίαις πνευματικαῖς».

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΟΝΑΧΟΙ

Ἐξ ἀφορμῆς κρίσεων ἱστορικῶν τινων, οἵτινες ἐθεώρησαν ὡς μίαν μανίαν, οὕτως εἶπεῖν, τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐρημίτου καὶ ἀναχωρητοῦ τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ μοναχισμοῦ καὶ τοιούτων διαφόρων ἄλλων προσώπων, πᾶν ἄλλο ἢ συμπαθῶς διακειμένων πρὸς τὸν καθόλου μοναχισμόν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐκ μεμονωμένων τινῶν γεγονότων, θὰ πρέπει νὰ ἐξετασθῇ τί τὸ ὠθησαν τὸν Ἀντώνιον, τὸν Παχώμιον, Παύλους ἄπλοῦν καὶ Θηβαῖον, Ἀρσένιον Μακάριον, Εὐθύμιον, Σάββαν καὶ ὀλόκληρον τὴν μεγάλην χορείαν τῶν παλαιῶν καὶ νεωτέρων ὁσίων ἀνδρῶν εἰς τὰς ἐρήμους.

Πράγματι ποῖος ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν τὰ ὄπλα ἐκεῖνα, διὰ τῶν ὁποίων ἐξέπληξαν ὀλόκληρον τὸν κόσμον ἐξυψώσαντες τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ μετὰ πάροδον τόσων αἰώνων νὰ σταματῇ ἡ σκέψις ἡμῶν ἀναμετρῶσα τὸ ἠθικὸν αὐτῶν ὕψος; Οὐδεὶς ἄλλος παρὰ μόνον ἢ πρὸς τὸν Χριστὸν ἀγάπη

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τινὲς ἐκ τῶν ἐξεληθόντων τοῦ κόσμου, ἀποδυθέντες εἰς τὸν μέγαν αὐτὸν ἀγῶνα τῆς καταπολεμήσεως τῶν παθῶν καὶ τῆς σαρκός, δὲν ἐπέτυχον ἐξ ἴσου ἢ καὶ ἀπέτυχον, ἀλλὰ ποῖος δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὸν στρατιώτην ὅστις κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς μάχης ἐκτεθεὶς εἰς τὸν κίνδυνον περισσότερον τοῦ δέοντος, ἐξ ὑπερβολικοῦ ζήλου, ἐφονεύθη; Ἡ τὸν ναυτικὸν ναυαγήσαντα εἰς τὸν ὠκεανὸν καὶ μὴ ἐπιτυχόντα τὸ αἴσιον πέρας τοῦ ταξειδίου του ὅπερ ἐπόθει οὕτως; Ἀσφαλῶς μόνον μερικοὶ φιλόσαρκοι, τῶν ὁποίων οὐδ' αὐτὴ ἡ σκέψις δύναται ν' ἀποχωρισθῇ τῆς μαλακῆς αὐτῶν κλίνης καὶ λιποψυχοῦντες ἐπὶ τῇ προόψει ἑνὸς μικροῦ καύσεως καὶ τῆς θεᾶς ὀλίγου τινὸς ἰδοῶτος, κρίνουν καὶ θεωροῦν ἀκστανόητον τὴν ἀπόλυτον θυσίαν τοῦ ἀτόμου χάριν ἑνὸς ὑπερτάτου σκοποῦ, οἷος εἶναι ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν ἀγάπη.

Ἡ καλύτερα ὁμως ἔρευνα καὶ ἡ καλύτερα ἀπόδειξις εἶναι ἡ παράθεσις ἐν δυνατῇ συντομίᾳ αὐτῶν τούτων τῶν βιογραφιῶν καὶ τοῦ ἔργου τῶν μεγάλων ἀγωνιστῶν τοῦ μοναχισμοῦ, ἐξ ὧν μεγίστη ὠφέλεια δύναται νὰ προκύψῃ εἰς πάντα προσεκτικὸν παρατηρητὴν καὶ εἰς πάντα ὑγιῶς σκεπτόμενον ἄνθρωπον· καὶ ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ ἰδρυτοῦ τοῦ μοναχισμοῦ.

Ο ΜΕΓΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Ὁ Ἅγιος οὗτος Πατήρ, καὶ ἀρχηγὸς τοῦ μοναστικοῦ βίου, ἐγεννήθη ἐν ἔτει 251 εἰς τὴν Ἄνω Αἴγυπτον ἐξ εὐγενῶν καὶ πλουσίων γονέων. Δὲν ἐμορφώθη, τῶν γονέων αὐτοῦ φοβουμένων μὴ τυχὸν παρασυρθῆ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν καθότι ἦτο πολὺ ἀπλοῦς, πλὴν ἀνετράφη εὐαγγελικῶς, οὐδένα ἄλλον οἶκον γνωρίζων, παρὰ μόνον τὸν πατρικὸν αὐτοῦ καὶ τὸν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον τακτικώτατα μετέβαινε καὶ ἠκραζέτο μετὰ προσοχῆς τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν αἰσθανόμενος ἐκ τούτου μεγάλην ὠφέλειαν.

Εἰς ἡλικίαν 18 ἐτῶν ἔμεινε ὀρφανὸς μετὰ τὴν ἀδελφὴν του καὶ μίαν ἡμέραν ἀκούων εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὴν περικοπὴν τοῦ Ἱ. Εὐαγγελίου κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς εἶπεν εἰς τὸν νεανίαν, ὅστις τὸν ἠρώτησε τί πρέπει νὰ κάμῃ διὰ νὰ σωθῆ, «εἰ θέλεις τέλειος εἶναι ὑπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς» (Ματθ. ιθ' 21.), σπεύδει κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὸν οἶκον του καὶ πωλεῖ ὀλόκληρον τὴν πατρικὴν του περιουσίαν κινητὴν καὶ ἀκίνητον καὶ τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτῆς τὸ διαμοιράζει εἰς τοὺς πτωχοὺς, κρατήσας ἐν μέρος διὰ τὴν ἀδελφὴν του καὶ ἀφοσιώνεται ἐξ ὀλοκλήρου πλέον εἰς τὸν Θεὸν καὶ μόνον. Μίαν ἄλλην ἡμέραν ἀκούει ἐτέραν περικοπὴν τοῦ Εὐαγγελίου καθ' ἣν λέγει ὁ Κύριος, «μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὐριον» (Ματθ. ζ' 34.), ὅθεν διαμοιράζει ἀμέσως καὶ τὰ ὑπόλοιπα, ἐμπιστεύεται τὴν ἀδελφὴν του εἰς παρθενῶνα καὶ αὐτὸς καταφεύγει εἰς μέρος ἡσυχαστικὸν πλησίον τοῦ χωρίου του μὴ ὑπαρχόντων τότε μοναστηρίων καὶ διῆγε ἡσυχαστικὴν ζωὴν. Πλησίον αὐτοῦ εὗρίσκειτο εἰς γέρον ἄσκητὴς μεγάλῃς ἀρετῆς, ὅστις ἀναλαμβάνει νὰ τὸν μορφώσῃ πνευματικῶς. Ὅταν ὁ Ἄν-

τώνιος πληροφοροῦται τὴν ὕπαρξιν ἑναρέτων ἀνδρῶν τρέχει διὰ τὰ διδαχθῆ ἔκ τῶν ψυχοφελῶν αὐτῶν λόγων. Ἄλλ' ὁ ζῆλος τοῦ Ἀντωνίου, παρ' ὅλην τὴν νεότητά του, ἦτο τόσον μέγας καὶ ἰσχυρός, ὥστε δὲν παρήλθε πολὺ διάστημα καὶ ἐγένετο εἰς τῶν ὀνομαστῶν εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ σκληραγωγίαν συνάμα, διότι ὑπερέβη πάντας εἰς τὰς ἀγρυπνίας, τὴν προσευχὴν, τὴν νηστείαν καὶ γενικῶς εἰς πᾶσαν κακοπάθειαν, γενόμενος συγχρόνως καὶ τύπος φιλανθρωπίας καὶ πραότητος.

Ὁ διάβολος βλέπων τὴν ἐξαίρετον προθυμίαν τοῦ Ἀντωνίου καὶ τὰς προόδους αὐτοῦ προσπαθεῖ διὰ παντὸς τρόπον νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὸν θεῖον ἔρωτα καὶ τὴν μεγάλην ἀσκησιν. Τοῦ ὑπενθυμίζει τὰ πλούτη, τὴν καλὴν του ζωὴν, τὴν ἀδελφὴν του, ἐν ταῦτῳ δὲ καὶ τὸν κόπον καὶ τραχύτητα τοῦ ἀγῶνος, τὸν χρόνον, τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος, τὸ γῆρας κλπ. Ἄλλ' ὁ ἰσχυρὸς Ἀντώνιος καταφεύγει εἰς τὴν προσευχὴν μὲ μεγαλειτέραν θερμότητα καὶ πίστιν καὶ ἀπομακρύνει τὸν διάβολον. Ὁ δαίμων ἐπαιέροχεται ἰσχυρότερος προσβάλλων τὸν Ἀντώνιον μὲ τὸν σκληρὸν πειρασμὸν τῆς σαρκὸς ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ἀλλὰ καὶ πάλιν κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου ἀποδιώκει καὶ νικᾷ τὸν διάβολον διὰ μεγαλειτέρων σκληραγωγιῶν, διερχόμενος πολλάκις ὀλόκληρον τὴν νύκτα προσευχόμενος καὶ ἐπὶ ἡμέρας στερούμενος καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου. Νικηθεὶς καὶ πάλιν ὁ δαίμων καταφεύγει εἰς ἄλλον πόλεμον λίαν ἐπικίνδυνον διὰ τοῦ ὁποίου πολλοὺς ἀσκητὰς ἐπαγίδευσε, τὸν τῆς ὑπερηφανείας, καὶ παρουσιασθεὶς εἰς τὸν Μέγαν Ἀντώνιον λέγει: «πολλοὺς ἐνίκησα καὶ κατέβυλον ἄλλ' ἔσὲ πολεμῶν δὲν δύναμαι νὰ σὲ καταβάλλω», ἀλλ' ὁ θεὸς Ἀντώνιος διὰ τοῦ Σταυροῦ τρέπει αὐτὸν καὶ πάλιν εἰς φυγὴν.

Ὁ πόλεμος αὐτὸς τοῦ πειρασμοῦ ἰσχυροποίησε καὶ ἐστερέωσεν ἔτι περισσότερον τὸν Ἀντώνιον καὶ μὲ χαρὰν ἐπροχώρει πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ σκοποῦ, ἔχων ὑπ' ὄψιν του τὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Φιλ. γ' 12) «τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος», σκέπτεται νέον εἶδος ἀγῶνος καὶ εἰσέρχεται εἰς μνημά τι τρώγων ἐκάστην δευτέραν ἢ τρίτην ἡμέραν ὀλίγον τι ὅσον διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃ. Ὁ

διάβολος τὸν καταδιώκει καὶ ἐκεῖ διὰ τρομερῶν φαντασιῶν.

Παρουσιάζεται εἰς τὸν Ἀντώνιον ὑπὸ μορφὴν ὄφρων, σκορπιῶν, λύκων, τίγρεων κ' π. θηρίων ποὺ τὸν δαγκάνουν, ἀλλ' ἐμμένει ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Ἀντώνιος καὶ συνεχίζει τὸν ἀγῶνά του λέγων· «εἰς μάτην ταράσσεσθε, δὲν θὰ μὲ νικήσητε».

Μετὰ τὸν πόλεμον αὐτὸν τὸν ὁποῖον ἐγνώρισαν οὐχὶ μόνον οἱ παλαιοὶ μεγάλοι ἀσκηταὶ ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων καὶ τῶν χρόνων ἡμῶν, ἔρχεται ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ γαλήνη πλημμυρίζει καὶ χαρὰ οὐράνιος τὴν ψυχὴν τοῦ Ἀντωνίου, ὅστις ἐρχόμενος εἰς ἔκστασιν θεωρεῖ τὸν Χριστὸν καὶ λέγει, «ποὺ ἦσουν γλυκύτατε Ἰησοῦ μου καὶ δὲν ἐφάνης ἐξ ἀρχῆς διὰ νὰ σταματήσης τοὺς πόνους τῆς ψυχῆς μου;» καὶ λαμβάνει τὴν ἀπάντησιν· «ἦμουν κοντὰ σου, πολὺ κοντὰ σου καὶ σὲ ἔβλεπον μετὰ χαρᾶς ἀγωνιζόμενον καὶ ἔχαιρον διὰ τὴν νίκην σου».

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος, ὅστις τότε ἦτο 35 ἐτῶν καὶ γενόμενος ἀκόμη προθυμότερος, ἀναχωρεῖ διὰ τὴν ἔρημον καὶ εὐρίσκει ἐπὶ ἐνὸς ὄρους παλαιὸν φρούριον, παραμένει δὲ εἰς τὰ ἐρεῖπια αὐτοῦ συνεχίζων τὸν ἀγῶνά του ἐπὶ 20 ἔτη ἐν μέσῳ πολλῶν καὶ ποικίλων πειρασμῶν πρὸς τοὺς ὁποῖους μόνον εἰς μέγας Ἀντώνιος ἦτο δυνατὸν ν' ἀνταποκριθῆ ἀγωνιζόμενος. Δὲν ἦτο ὅμως δυνατὸν νὰ παραμείνῃ ἀγνωστος εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες πληροφοροῦμενοι τὴν ζωὴν τοῦ Ἁγίου ἀνδρὸς προστρέχουν πρὸς αὐτὸν χάριν ψυχικῆς ὠφελείας. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, ἡ κορυφὴ τῆς Ἐκκλησίας, ὅστις ἐπεσκέπτετο τὸν Ἅγιον Ἀντώνιον, ἐθαύμαζε τὴν ζωὴν αὐτοῦ, λέγει εἰς τὸν βίον τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου, τὸν ὁποῖον συνέγραψεν ὁ ἴδιος· «ποῖος ἀσθενὴς ἐπεσκέπτετο τὸν Ἀντώνιον καὶ δὲν ἐθεραπεύετο; ποῖος θρηνῶν οἰκείους του νεκροὺς δὲν ἀπεμάκρυνε τὸ πένθος; ποῖος ὠργισμένος δὲν ἀνεχώρει εἰρηνικός; ποῖος βασανισμένος καὶ δὲν ἐπανεύρισκε τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ψυχικὴν αὐτοῦ γαλήνην;» Νουθετεῖ, παρηγορεῖ, προτρέπει πρὸς τὸ καλὸν τοὺς ἐπισκεπτιομένους καὶ δι' ἐπιστολῶν παρέχει εἰς πάντας τὰς συμβουλὰς του, διδάσκων ν' ἀγαπῶσι περισσότερο ὅλων τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου τὸν Χριστὸν. Μὲ τὰς ψυχωφελεῖς ταύτας συμβουλὰς καὶ μὲ τὴν ἁγίαν ζωὴν τοῦ Ἀντωνίου, πολλοὶ μὴ θέλοντες ν' ἀναχωρήσουν παραμένουν παρ' αὐτῷ γενόμενοι μοναχοί. Ὑπήκων δὲ εἰς τὰς παρακλήσεις,

των ιδρύει κατά τὸ ἔτος 305 εἰς διάφορα μέρη μοναστήρια.

Ἡμέραν τινὰ συνήχθησαν πάντες οἱ μοναχοὶ τοῦ Ἀντωνίου καὶ τὸν παρεκάλουν νὰ τοὺς ὁμιλήσῃ καὶ ὁ Μέγας Ἀντώνιος τοὺς λέγει «σᾶς φθάνουν αἱ Γραφαὶ πρὸς διδασκαλίαν σας τὰς ὁποίας ν' ἀναγιγνώσκητε πάντοτε· ἐγὼ δὲ μόνον θὰ σᾶς εἶπω μὴν ἀμελήτε τὴν προσπάθειάν σας πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἀρετῆς διότι ἡ ζωὴ μας εἶναι πολὺ ὀλίγη, ἐξ ἧς θ' ἀναχωρήσωμεν χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῶμεν καὶ μόνον τὰ καλὰ ἔργα θὰ μᾶς ἀκολουθήσουν». Ἐν συνεχείᾳ τοὺς συνέστησεν ἰδιαίτερος νὰ φυλαχθῶσιν ἀπὸ τὸν πόλεμον τοῦ διαβόλου παρὰ τοῦ ὁποίου θὰ πολεμηθῶσι περισσότερον οἱ ψικαλοὶ ἀγωνισταὶ τῆς μοναδικῆς ζωῆς.

Ἐν ἔτει 312 πληροφορηθεὶς ὁ Μέγας Ἀντώνιος ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Μαξιμῖνος ἤρχισε νὰ καταδιώκῃ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων νὰ ῥέῃ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τρέχει εἰς βοήθειαν αὐτῶν μὲ ἀπόφασιν νὰ μαρτυρήσῃ καὶ ὁ ἴδιος διὰ τὸν Χριστόν, προσλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ μοναχοὺς τινάς. Ὁ Ἀντώνιος εἰσερχόμενος εἰς τὰ δικαστήρια καὶ τὰς φυλακὰς ἔστερέανε τοὺς Χριστιανοὺς μὲ ὄφελίμους λόγους, ἀλλὰ καὶ ἔτοιμος νὰ χύσῃ καὶ τὸ ἰδικόν του αἷμα. Σταματήσαντος τοῦ διωγμοῦ ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἀγαπητὴν του ἔρημον καὶ ἐπιδίδεται εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν μοναχῶν του μὲ νέον ζῆλον. Λαμβάνει ἐντολὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἵνα μεταβῇ πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ Παύλου τοῦ Θηβαίου (ἔορταζομένου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τὴν 15ην Ἰανουαρίου) ὅστις εὗρισκετο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἐρήμου καὶ ἀπέθνησκεν ἵνα ἰὸν ἐνταφιάσῃ, Περὶ τῆς ἐντολῆς ταύτης ἦν ἐκτελεῖ καὶ τῆς συναντήσεώς των θ' ἀναφέρωμεν κατὰ τὴν ἐξιστόρησιν τοῦ Παύλου, ἀσκήσαντος εἰς τὴν ἔρημον ἐπὶ 92 ἔτη χωρὶς νὰ ἴδῃ οὐδένα.

Τὸ ἔργον τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου διεδόθη εἰς ὀλόκληρον τὴν ἀνατολήν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύσιν. Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος καὶ οἱ υἱοὶ του ἰὸν συνεβουλευόντο τακτικά. Ἐπίσκοποι ὁμοίως, ἐπισκεπτόμενοι πολλοὶ αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ζητεῖ πάντοτε τὴν βοήθειαν τοῦ φίλου τοῦ Ἀντωνίου, ὅστις παρὰ τὴν μεγάλην του ἡλικίαν, ὁσάκις βλέπει τὴν ἀνάγκην τρέχει εἰς βοήθειαν ἑπανερχόμενος εἰς τὰ ἴδια ἡλεων· «ὅπως τὸ ψᾶρι δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ πολὺν

καιρόν εἰς τὴν ξηρὰν διότι ἀποθνήσκει, οὕτω καὶ ὁ μοναχὸς
 ζῆτω τῆς μονῆς του».

Ὁ Μέγας Ἀντώνιος ὡς προείπομεν ἦτο ἀγράμματος, ἀλλ' ἐπέ-
 συρε τὸν θαυμασμόν ὄλων διὰ τὰς φιλοσόφους σκέψεις καὶ γνώμας
 αὐτοῦ. Τὸ ἰδικόν του βιβλίον ἔλεγε· «εἶναι ἡ φύσις καὶ ὅταν θέλω
 δύναμαι ν' ἀναγιγνώσκω εἰς αὐτὴν τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ».

Τὰ θαύματα τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου ἦσαν ἄπειρα· εἶχε τὸ
 χάρισμα ν' ἀποδιώκῃ τοὺς δαίμονας, νὰ θεραπεύῃ τοὺς ἀσθε-
 νεῖς, ν' ἀναγιγνώσκῃ τὰς σκέψεις τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ προ-
 βλέπῃ τὰ μέλλοντα. Φθάσας εἰς τὸ τέλος τοῦ βίου του καὶ αἰσθα-
 νόμενος ὅτι ἤλθεν ἡ στιγμή τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς προσκαιροῦ
 ταύτης ζωῆς, περιέρχεται τὰ μοναστήριά του ἵνα ἀποχαιρετήσῃ
 τοὺς μαθητάς του καὶ διὰ νουθεσιῶν νὰ στερεώσῃ αὐτοὺς εἰς
 τὸν ἀγῶνά των. Τελευταῖον ζητεῖ ἵνα τὸ σῶμα του ἐνταφιάσῃ
 εἰς μυστικὸν μέρος καὶ χωρὶς τὰς συνηθισμένας πομπάς. Βλέπει
 δὲ τὴν τελευταίαν στιγμήν τοὺς φίλους του ἀγγέλους ἐλθόντας
 παρ' αὐτῷ καὶ πλησθεὶς χαρᾶς λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς του.
 «Ὁ Ἀντώνιος δὲν εἶναι πλέον μαζί μας, φεύγει καὶ μεταβαί-
 νει πρὸς τὸν Κύριον», παραδώσας συγχρόνως τὴν ἀγίαν του
 ψυχὴν τὴν 17ην Ἰανουαρίου 356, ἡμέραν καθ' ἣν ἐορτάζεται
 ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ ἔργον καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου, ὡς εἶδομεν,
 ἐπῆρξεν εἰς συνεχῆς ἀγῶν ἐναντίον τοῦ διαβόλου, ὅστις παρα-
 κολουθῶν συνεχῶς τοὺς ἀνθρώπους «ὡς λέων ὠρῶμενος περι-
 πατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ» (Α' Πέτρο. Ε' 8), δηλαδή νὰ παρα-
 σύρῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ἁμαρτίαν, δὲν ἐπιδιώκει οὐδὲν ἄλλο παρὰ
 νὰ τοὺς στερήσῃ τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ὅθεν ὁ Μέγας Ἀντώνιος
 πρέπει διὰ κάθε ἀνθρώπον θέλοντα νὰ βαδίσῃ τὴν ὁδὸν τῆς
 ἀρετῆς καὶ τοῦ Χριστοῦ, ν' ἀποτελέσῃ ζωντανὸν παράδειγμα εἰς
 τὸ ν' ἀποκρούῃ συνεχῶς τὰς μεθοδίας καὶ ἐπιθέσεις τοῦ μεγα-
 λυτέρου αὐτοῦ ἐχθροῦ.

Εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ὁ Μέγας Ἀντώνιος ἐορτάζεται, ὑπὸ
 τῶν ἐν αὐτῷ Ἱερῶν Μονῶν, δι' ὀλονυκτίων ἀγρυπνιῶν ὡς πατὴρ
 τοῦ μοναχισμοῦ. Τοῦ Μεγ. Ἀντωνίου ὑπάρχουν 80 κανόνες πρὸς
 τοὺς μοναχοὺς του μεταφρασθέντες ἐκ τοῦ ἀραβικοῦ καὶ λατινι-
 κοῦ κειμένου αὐτῶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἑορταί. Τὴν 8ην Νοεμβρίου τῶν Ἀγ. Ἀρχαγγέλων ἐώρτασε πανηγυρικῶς ἡ Ἱ. Μ. Δοχειαρίου, προεξάρχοντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου π. Μηλιτουπόλεως κ. Ἱεροθέου.

—Τὴν 21ην Ἰδίου τῶν Εἰσοδείων τῆς Θεοτόκου ἡ Ἱ. Μ. Χιλιανδαρίου, προεξάρχοντος τοῦ Προηγ. Δοσιθέου. Τὴν τελετὴν παρηκολούθησε καὶ ὁ Διοικητὴς Ἀγ. Ὅρους κ. Ν. Κουράσης. Οἱ ἐπισκέπται ἀναχωροῦντες μετέβησαν καὶ ἀπεχαιρέτισαν τὸν σοβαρῶς ἀσθενοῦντα Ἀρχιμ. Ὀνούφριον ἐκ τῶν παλαιῶν καὶ καλῶν ἀγιορειτῶν.

—Τὴν 8ην Δεκεμβρίου αἱ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγ. Νικολάου τιμώμεναι Ἱ. Μ. Σταυρονικήτα καὶ Γρηγορίου, τῆς δευτέρας προεξάρχοντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου π. Μηλιτουπόλεως.

Χειροτοναί. Τὴν 4ην Δεκεμβρίου ἐορτὴν τοῦ Ἀγ. Σεραφεῖμ Φαναρίου ἐχειροτονήθη ἐν τῇ Ἱ. ἡμῶν Μονῇ ὑπὸ τοῦ Ἰδίου Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου εἰς τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς εἰς ἱεροδιάκονον.

Ε. Δ. Ι. Σ. Τὴν 7ην Νοεμβρίου συνῆλθεν ἐν Καρυαῖς ἡ Ἐκτακτος Διπλῆ Ἱερά Σύναξις, εἰς ἣν δὲν προσῆλθον αἱ Ἱ. Μ. Βατοπαιδίου, Παντοκράτορος, Ξηροποτάμου, Δοχειαρίου καὶ Σίμ. Πέτρας.

Ἐπὶ τῶν συζητηθέντων θεμάτων ἀπεφασίσθησαν τὰ ἑξῆς :

α') Ἐγκατάστασις Διοικήσεως. Ἐνοικιάσθη ὀλόκληρον τὸ κτίριον τῆς Ἱ. Μ. Ἰβήρων, εἰς ὃ ἐστεγάζετο τὸ ὑποκατάστημα τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς, ἐν τῶν καλλιτέρων κτιρίων τῶν Καρυῶν ἀντὶ 500.000 δρχ. μηνιαίως εἰς τὸ διηνεκὲς καὶ κατ' ἐπιθυμίαν τῆς Ἱ. Κοινότητος.

β') Ἐπὶ τοῦ 109 ἐγγράφου κ. Διοικητοῦ. Ὁμοφώνως ἀπεφασίσθη περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ λειτουργίας τῆς Ε.Δ.Ι.Σ. καὶ μελλοντικῶς, ἥτις μέχρι σήμερον προσέφερον ὑψίστας ὑπηρεσίας οὐχὶ μόνον εἰς τὸ Ἀγ. Ὅρος ἀλλὰ καὶ τὸ Ἔθνος.

γ') Λειτουργία σχολῆς. Ἐνεκρίθη ἡ λειτουργία προσωρινῶς σχολῆς ὑπὸ τὸν παλαιὸν τύπον, ἀνατεθείσης εἰς τὴν Ἱ. Κοινό. τῆς συντάξεως τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς καὶ τῆς προσλήψεως τοῦ προσωπικοῦ διὰ τὴν ἔναρξιν.

δ') Οἰκονομικὴ ἀνασυγκρότησις. Ἀπεφασίσθη ἡ σύγκλησις

Ε.Δ.Ι.Σ. κατὰ τὴν ἄφιξιν τῶν ἀναμενομένων Ἀμερικανῶν καὶ εἰδικῶν Κρατικῶν ὑπαλλήλων.

ε') κομικὸς Σύμβουλος ἐν Ἀθήναις. Διωρίσθη ὁ δικηγόρος κ. Θεμιστ. Τσάτσος.

στ') Πνευματικὴ ἀνκυσυγκρότησις. Λόγω μὴ προσελεύσεως τῶν ἀνωτέρω 5 ἱ. Μ. καὶ τῆς σοβαρότητος τοῦ ζητήματος ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις εἰς ἑτέραν Ε.Δ.Ι.Σ. ἵνα οὕτω δοθῇ περισσότερος χρόνος πρὸς μελέτην τοῦ σοβαρωτάτου τούτου θέματος, προκειμένου νὰ ληφθοῦν αἱ ἐνδεικνυόμεναι ἀποφάσεις, αἵτινες θὰ ἐπιδράσουν καὶ ἐπὶ τῆς μελλοντικῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ Ἁγ. Ὁρους.

Ἐν συνεχείᾳ ἀπεφασίσθη ν' ἀπευθυνθῇ ἔκκλησις πρὸς τὰς ὡς ἄνω 5 ἱ. Μ. ὅπως εἰς μελλοντικὴν σύγκλησιν τῆς Ε.Δ.Ι.Σ. μὴ παραλείψουν τὸ καθήκον ἀποστολῆς τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν ἀντιπροσώπων.

Εἰς τὴν Ε.Δ.Ι.Σ. ἐκλήθη καὶ ὁ Διοικητὴς κ. Ν. Κουράσης, τὸν ὁποῖον αὕτη χαιρετίσασα, παρεκάλεσε συγχρόνως ὅπως παράσχη τὴν ἐνίσχυσιν αὐτοῦ εἰς τὰς προσπάθειας καὶ ἀποφάσεις αὐτῆς. Ὁ κ. Διοικητὴς ἐτόνισε καὶ πάλιν τὸ συνεχὲς καὶ ἀδιάπτωτον ἐνδιαφέρον τοῦ Κράτους ἡμῶν πρὸς τὸ Ἁγ. Ὁρος, ὑποσχεθείς, ὅπως καὶ εἰς τὸ παρελθὸν οὕτω καὶ εἰς τὸ μέλλον, νὰ ἐνισχύσῃ κάθε προσπάθειαν τείνουσαν εἰς ἀνύψωσιν τοῦ Ἁγ. Ὁρους.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΗΣ Ι. Μ. ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Ὁ Ἅθως εἶναι ἰσχυρὰ πηγὴ θρησκευτικότητος καὶ Ἐθνικισμοῦ διὰ τὸν Ἑλληνισμόν. Ἡ παράδοσις καὶ ἡ προᾶξις τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας ζῆ ἐν τῇ ζωῇ καὶ τῇ πράξει ὑπὸ τῶν πιστῶν καὶ θαρραλέων μοναχῶν τῶν Ἱερῶν Ἑλληνικῶν Μονῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ σεβασμία καὶ φιλόξενος μονὴ τοῦ Ἁγίου Παύλου. Οἱ μεγαλῶνυμοὶ ἀγῶνές των, οἵτινες διέσωσαν τὴν ἐθνικοθρησκευτικὴν φυσιογνωμίαν καὶ σημασίαν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, θὰ ὀδηγήσωσι καὶ εἰς τὸν τελικὸν θρίαμβον.

18 Ὀκτωβρίου 1913.

ΧΑΤΖΗΓΩΑΝΝΟΥ Βουλευτῆς Κύπρου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐλάβομεν συγχαρητηρίους καὶ εὐχετικὰς ἐπιστολάς ἐκ μέρους τῶν Αἰδ. ἱερ. Κεφαλληνίας κ. κ. Πολυδ. Στελλάτου καὶ Παν. Κοκκόλη, τῶν Δικηγόρων Θεσσαλον. κ. κ. Στεφάν. Α. Κοτσάνου καὶ Σταύρ. Δ. Τρυποπούλου, τοῦ Ἀρχιμ. κ. Ἀρκαδίου Μαναλίδου Ἐφημερίου Ἀμμουλιανῆς, Γέροντος Λεοντίου Χατζῆ Κυριάκου ἐκ Ν. Ἀφησιᾶς, κ. Κ. Χαλβατζάκη φοιτητοῦ ἐκ Θεσσαλονίκης, κ. Π. Ἀλιπράντη ἐκ Λακύνθρας Κεφαλληνίας καὶ στρατ. Βαρδακώστα Π.

Ἐξ Ἀγ. Ὁρους Ἱερομ. Δανιὴλ Δανηλίδου πνευμ. ἐκ Κατουνακίων καὶ Γερ. Γερασίου ὑμνογράφου ἐκ Μικ. Ἀγ. Ἄννης.

Ἀπαντᾶς τοὺς ἀνωτέρω εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Ὡσαύτως καὶ τοὺς κατωτέρω διὰ τὰς ἔναντι αὐτῶν δωρεὰς ὑπὲρ τοῦ παρόντος δωρεὰν διανεμομένου περιοδικοῦ τῆς Ἰ. ἡμῶν Μονῆς.

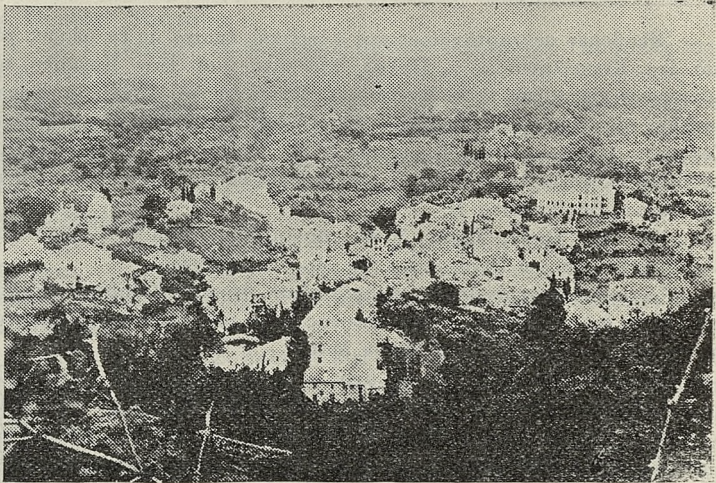
Σεβασμ. Μητροπολίτην Κοζάνης κ. Κωνσταντίνον	Δρχ	30.000
Ἱερέα κ. Πολυδ. Στελλάτου ἐκ Χαράκι Κεφαλληνίας	>	15.000
κ. κ. Δημήτριον Φασιανὸν ἐξ Ἀθηνῶν	>	50.000
Γ. Παλμετάκη ἐξ Ἀγ. Παρασκευῆς Κρήτης	>	10.000
Πέτρον Ἀστυφίδην Ἀρχιμ. ἐξ Ἀθηνῶν	>	20.000
Ἀρκαδίον Μανωλίδην Ἀρχιμ. ἐφημ. Ἀμμουλιανῆς	>	15.000
Δημ. Ματσίγγον ὑλοτόμον, ἐξ Ἀρναίας	>	20.000
Μοναχὸν Λεόντ. Χατζῆ Κυριάκου ἐκ Ν. Ἀφησιᾶς Χαλ)κῆς		80.000
Ἁγίου Ὁρους.		
Γερ. Ἀλέξανδρον Λαυριώτην	>	30.000
Ἱερομ. Δανιὴλ Δανηλίδην Κατουνακίων	>	20.000
Γερ. Γεράσιμον Κελλιῶτην Ἀγιοπαυλίτην	>	40.000
Γερ. Χρυσόστομον Κελλιῶτην Παντοκρατορινὸν Μουτάφην		30.000
Γέροντα Ἀλέξ. Λαυρ. Μουρνιῆς Κρήτης, κ. Κ. Χαλβατζάκην Θεσσαλονίκη, κ. Β. Καρλῆν Ὀκτωνίαν καὶ στρατ. Βαρδακώσταν Π. ἀπεστείλαμεν τὰ αἰτηθέντα προηγούμενα τεύχη.		

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

Τὸ τέταρτον βιβλίον τοῦ Αἰδ. ἱερέως Τζάνου Γουγουτᾶ ἐν Ἀμερικῇ «*Ἡ χαρὰ τῶν Ἀγγέλων*» μὲ πρόλογον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Μιχαήλ.

Περιέχει Θερησκευτικὴν Φιλοσοφίαν, ζῶν ἐκ τῆς Ἀρχαίας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, Ἀγιολογικὰ καὶ Θερησκευτικοκοινωνικὰ θέματα. Ὁ Πατὴρ Γουγουτᾶς μᾶς εἶναι γνωστὸς καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα τοῦ βιβλίου. Ποῦ πηγαίνουμε; Γυναῖκες ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Γραφή, καὶ τὰ Λουλούδια τοῦ Παραδείσου, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀφιερῶσει εἰς τοὺς Ἁγιορείτας.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας. Νικόλ. Σχοινᾶν Κοραῖ 47, Βόλος.

ΚΑΡΥΑΙ

Τὸ ἀμφικτιονικὸν κέντρον τοῦ Ἁγίου Ὁρους, εὐρισκόμενον ἐν μέσῳ δασῶν καστανεῶν καὶ λεπτοκαρεῶν.

Εἰς τὴν πολίχνην τῶν Καρυῶν ἐδρεύουν ἡ Πολιτικὴ Διοίκησις ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ Β. Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἡ Ἱερὰ Κοινότης, τὸ ἀνώτατον μοναχικὸν διοικητικὸν σῶμα τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἀπαρτιζομένη ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου ἐξ ἑκάστης τῶν 20 Ἱερῶν Μονῶν, ἡ Ὑποδιοίκησις Χωροφυλακῆς καὶ τὸ Γραφεῖον Τ.Τ.Τ. Ἐν Καρυαῖς ὑπάρχουν καὶ διάφορα καταστήματα καὶ ἐργαστήρια. Προπολεμικῶς δὲ ὑπῆρχε καὶ Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, μὴ ὑπάρχον ἤδη.

Αἱ 19 Ἱ. Μοναί, ἐκτὸς τῆς τοῦ Κουτλουμουσίου, ἔχουν ἐν Καρυαῖς ἀνὰ ἕνα οἶκημα διὰ τὴν παραμονὴν τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν. Ἐπὶ πλεόν ὑπάρχουν καὶ 82 ἕτερα οἰκήματα ἐντὸς καὶ περὶ τῶν Καρυῶν, κελλία καλούμενα, ἀνήκοντα κυριαρχικῶς εἰς 13 Ἱ. Μονὰς ἐκ τῶν ὁποίων καὶ πνευματικῶς ἐξαρτῶνται καὶ μόνον οικονομικῶς εἶναι ἀνεξάρτητα. Ἐκ τούτων εἰς 66 διαβιοῦν Ἕλληνες μοναχοί, εἰς 8 Ῥῶσοι, εἰς 5 Βούλγαροι, εἰς 3 Ῥουμάνοι καὶ εἰς 1 εἰς Σέρβος.

Μεσημβρινῶς τῶν Καρυῶν καὶ εἰς ἀπόστασιν 5 λεπτῶν εὐρίσκεται ἡ Ἱ. Μονὴ τοῦ Κουτλουμουσίου καὶ βορείως ἡ μεγάλη Ῥωσικὴ Σκήτη τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέου (Σεράγιον). Αἱ Καρυαὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ κέντρον καὶ ἐπὶ τῆς βορειοανατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Ἁγίου Ὁρους εἰς ὕψος 650 μέτρων περίπου ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ εἰς ἀπόστασιν 2 1/2 ὥρων ἡμιονικῶς ἀπὸ τῆς Δάφνης, 1 δὲ ἀπὸ τῆς Ἱ. Μ. Ἰβήρων.

